D. JOVANOVICH LEA

AZ ÉN ZSOLTÁRAIM

D. JOVÁNOVICH LEA:

AZ ÉN ZSOLTÁRAIM.

KIADJA
A SZOCIÁLIS MISSZIÓTÁRSULAT.

Ifj. Kellner Ernő, Budapest, V., Csáky-u. 10. — 61002

Motto:

„Tűzbe dobtál, vízbe vetettél:
De mégis aztán tágasra vezettél."
(Zsolt. 65.)

SZÉLKAVARTA SIVATAGBAN.

I.

Már alkonyodik ? A nap lehunyt. Árnyék húzódik és csend borul a földre. Már alkonyodik.

Ideje, hogy az élet vízéhez menjek és megmerítsem korsóm.

Az útra homályos árnyak vetődnek és az alkonyi csendben a víz sejtelmesen csobog, hivogatón suttog. Útamon senkivel sem találkozom, magános az én útam. Vajjon ezen az ösvényen senki sem jár ?

Esti szél kel és a szegély bokrok ágai összeverődnek, majd szétválnak, belátást engednek szemeimnek ezer más útra.

Ahány a lélek, annyi az ösvény. Amennyi a szív, annyi melódiát suttog, csobog a víz titokzatos távolságból. Ott, ott a sűrűben, a szelíd partok között. Ott, ahol homlokom a partot súrolja, hogy korsómat megmeríthessem, ott fodroz szelíd hullámokat a mélység fölött.

Suttog, csobog a víz epedő zenéje és én sietve tartok felé.

Vajjon oda érek? Oda érek-e mire esteledik? És vissza találok-e? Visszavezet-e az út? Oda, ahonnan elindultam?

Félve nézek lépteim mögé. Megállnék, tán vissza is fordulnék, de suttog, csobog a víz hivogató zenéje.

II.

Már indulnom kellene. Itt állok a zajló folyam partján, csolnakom láncát tartva, már indulnom kellene. De én csak állok. Tétlenül állok. És mulik az idő.

A tavasz erőszakos heve belesütött a szívembe, bevégezte a virágszórást, rózsákat nyomott lendülő kezembe. És én csak állok. Még mindig várok.

Tovatűnő tavasz és hervadó virágokkal megterhelve még mindig állok. Mire várok?

A hullámok morajlanak, követelőzve zajlanak. S a széles hullámok kései virágszirmokat sodornak új partok felé. Sóváran nézek előre, hátra; de egy helyben állok.

Őszi szél berzengeti a fákat. És én dideregve várok. Várok, a túlsó partról egy távoli, egy sosem hallott szóra. Erre várok...

III.

Csendes, esős szeptemberi éjszaka. Szellő sem lebben, állat sem moccan, csak az esőcsepp surran, csurran álmosan, kitartón.

Senki sem jár künn. Egy fénysugár sem szűrődik ki az ablak támlája mögül. Egy dal sem hallik ki. Az őserdők csendje borul Babilon fölé.

Csak Te jársz künn egyedül! Nesztelen léptekkel ajtóról - ajtóra. Szavadat nem értik, kiléted nem nézik. Hogy ott jártál, hogy bekopogtál, tán soha meg nem tudják. Lépteid nyomát durván eltaposssák.

Tavaszról, virágról álmodnak esőcsepptől terhes ablakjaik mögött. Míg Te, a magányos vándor, elhagyottan jársz. Ó, ne suhanj el ajtóm előtt észrevétlen, térj be ahhoz, ki rólad álmodik!

IV.

Szürkülettől alkonyatig várlak. Mindig várlak, de fogadásodra sohasem vagyok elkészülve.

Küszöbömön ülök s csak mosolygok magamban, várlak, ez az én gyönyörűségem.

Figyelek a neszre, hogy közeledsz-e már? Zörög-e már a haraszt lépteid nyomán? Aranylik-e már a por lépteid árnyától?

De minden csendes. Hír sem jő felőled.

A tovasuhanó szellő nem rólad hoz hírt. A felhők más tájak felé vonulnak. Hogy jössz-e, e boldog pillanatra egyre várok.

Megtoldom az időt az éj óráival és csüggedetlen reménységgel figyelek felfelé, hírmondóid felé.

Csillagok vonulnak felettem mérhetetlen távolságban tova. Fénylő világok izzanak felettem, mitsem tudva rólam, hogy én idelenn várok.

Ó, ott van a Te lépteid nyoma! Te csillagról-csillagra lépsz és elkerülöd az én szegényes kunyhóm szürke tájékát?!...

V.

Amikor az ürességen át a vágyakozás lángja átlobban, — akkor jöjj és ülj le mellém.

Ó, micsoda sors ez, hogy a fekete éjen át csak a villám fellobbanó fénye világít? Hogy csak a szegénység kopog üres szobám ajtaján.

Mért, hogy némaság hullámzik körülöttem s nem a csend zsongása, melyben leheleted érintését érzem? Miért húzod ki a felhős egek sötét éji óráit és űzöd nyögő széllel a világosság pitymalló hajnalát?

Ó, virraszd fel a szeretet napját, mely az örvendezés ragyogásával fordul feléd! Hadd vonja be sugárzó aranya kis szobám kiáltó szegénységét, hogy bizakodva várjam jöttödet!

VI.

Csak én vagyok, ki hiábavaló sírással töltöm időmet!

Miért nem lépsz elő a homályból, hogy felismerjelek? Miért nem töröd át a hűs vizeket a felhők felett forró leheleteddel, hogy felmelegedjek?

Miért nem hallatod hangod az élet dala s a lét titkos suttogása közt, s miért nem szavadat viszi a kósza szellő, mely fuvola hangjától terhes?

Mi lenne, ha megkönyörülnél azon, ki hasztalan sírással eped utánad?! Ha bizakodást hintenél eső áztatta kertembe és a mult csonka rózsatőire tavaszi éledést adnál?

Hajolj le Királyom, hogy könnyes kérdésem megsúghassam: mi lenne a Te irgalmad nélkülem?!

VII.

Ó, meddig hagysz még várakoznom, összekulcsolt kézzel rimánkodni bezárt ajtód előtt?

Ha a nap süt és erőt, kedvet érzek magamban — tervek és bevégzett munka telítik napom, úgy könnyen nélkülözlek. S nem sietek bezárt ajtód elé.

De ha reményeimet egymásután megcsúfolja az élet, ha felhő felhőre tornyosul, esőcseppek hullnak és sötétedik, — hova mennék akkor?

Síró szívem panasza bezárt ajtódat zörgeti s ha meghallgatást nem talál, a kóbor széllel tördeli a gyenge cserjék zsenge rügyeit.

VIII.

Sötét sziklák között, kemény sziklák között édesvizű forrás csörgedez.

Odasietek kora reggel, de korsómmal hozzá nem férhetek. Megelőztek, kik nálam éberebbek, kiket a pirkadó hajnal már úton talált.

Délben fáradt munkások nyugosznak partjain s alkonyatkor játszó gyermekek vídám dala késztet távolmaradnom.

Egyedül szeretnék odamenni. S korsómat megmerítve, oltani égő szomjam. Kilesem a magányos percet, ki kell várnom azt a percet!

Egy szeles, esős este ki sem járt a kútnál, senki sem szomjazott. Vídám otthonuk zárt ablaka mögött emlékeztek a kútra.

Ez esős este csak én bolyongtam odaki. Tétova léptem az ismerős ösvényre tévedt — s ott álltam a kút előtt.

Korsóm nem volt vélem, hűs vizébe a kezem mártottam, de amit felhoztam, csak egy cseppnyi volt. Hiába minden erőlködés és munka, a tenyeremen csak egy csepp víz maradt.

Amit ittam, csak egy csepp volt. S azóta olthatatlan a szomjam és többet felhozni nem bírok.

IX.

Ha éltem csúf, mint őszi rög — adj szépségedből. Ha száraz, mint szikla, harmatozz rá harmatot. Ha néma, mint a tenger mélye, add belé hangodat. Ha zűrzavar vesz körül, mely maga az élet, — engedj át harmóniát teremtő kezednek.

Ha lelkem sír, mint fészekből kiesett madár, fénnyel ittasd fel könnyemet. Ha tüze elhamvadt, mint ottfelejtett pásztortűz, örök erővel lobogtasd. Ha kietlen, mint februári tavasz, fakaszd virágos májussá.

S ha szegény koldus szívem üresen didereg s némán vár: akkor jöjj hozzám kincsek Ura és nyisd meg szívedet!

X.

Föld mélyébe rejtett kis mag. Piszkos földbe ejtett gyönyörű jövő! Ha egyszer messze fölötted elsuhan a kikelet meleg fénye s csodálatos szerelmében utánad int, megdobban kis fekete magszíved, megremeg és áttöröd a kemény rögöt. Szépségbe öltözöl és színes rügyként lépsz elő az első találkozóra. Csoda ez? A szeretet nem ismer csodát.

Fenn az ismeretlen néma étherben az első hajnalsugár, az első tüzes sugár kiszakad a fényes napból s a szürke föld után vágyik. Forró, tüzes lendülettel töri át az éj sűrű, fekete kárpitját. Diadalmas erővel űzi el a közbe eső sötét idegent.

A szürke föld megindul a fénysugár csókjára, gyémántcseppel ékesíti legkisebb fűszálát is. Csoda ez? A szeretet csak csodák világában jár.

Nékem a sötét földet, a sűrű éjt kell áttörnöm, míg szívem keménységével megküzdöm, hogy meginduljon a találkozóra.

XI.

A nap ferde sugarai bearanyozták kis kertem keleti oldalát. Fehér violák a halvány rózsaszínéig s az ametiszt gyenge lila fényétől a vanilia sötétjéig, éledve, virulva öltötték fel a napsugár színeit.

Ahogy kis violaszívük vágya a naphoz felért, a legelső sugárral lejöttek a színek. Forró nap-anyjukból gyönyörrel indultak és bódulva járták a földet, de tüzes fészküktől örökre elszakadtak.

Ahogy lelkem forró hulláma, vágya alakot ölt, elröppen s mint kiszálló madárfiókák, máshol vernek fészket.

Egyedül Tőled nem szakad el, ami tüzes lelkedből kipattan. Egyedül Hozzád tér vissza a szikra s bármily messze kering, Tőled el nem vállhat. Belőled indul és Hozzád siet minden. Csak az én szívem vesztegel az úton??

XII.

Magas hegyek közé, sötét hegyek közé ékelt tengerszem. Távoli anyja sóhajának bűvös vonzására emelkedik, hánykolódik szűk medrében. Rejtett sötétben zord viharok rázzák és a bús éjszaka csendjében megtépázzák vad szelek.

Csendes estén sincsen pihenése. Holdas éjeken idegen sellők járnak szellemtáncot tündöklő, fodrozó felszínén. S a teljes holdfényben a mélyből felhangzik panaszos moraja a csillagok honáig:

— Ó, aki ide helyeztél fehér kezekkel, sötét hegyek közé, némítsd el ez örökös háborgást a felszínen és lenn a mélyben. Add, hogy átlátszó tisztasága a Te képed tükrözze s csak a lépteid elé fodrozzanak csendes hullámok.

XIII.

Egyedül indultam. S mégis valaki mindig a nyomomba jár. Ha megfordulok, előttem áll. Kitérek előle. Mellékösvényre lépek. Tömkelegbe igyekszem menekülni tőle. De ő mindig a nyomomba jár.

Kora reggel, még alig pitymallik, kiosonok sietve a széles útra. Munkától terhelten, fáradtan ér a dél. A zaj, a gőggel lépő emberek s amit csak mondanak, s amit az élet hozzá fűz; elűzi a nyomomat követőt.

Boldogan vagy könnyesen úgy térek meg este. S homályos küszöbömön szembe találom magam Vele, aki mindig a nyomomba jár.

XIV.

Az én életem az, hogy keressek.

Először a kérdések erdejét jártam. Majd kutattam az erdők Urát, hogy megkérdjem, mért nem vágat szélesebb útat, járhatóbb útat az árnyas fák alatt?

Mért nem irtja ki a bozótokat, mely köntösöm szélét ronggyá tépi, sarúimba kapaszkodva visszatart? S habár tüskéi felvérzik kezem, — piros bogyója megállni késztett és köztük maradnom, míg az alkony rá nem borul az erdő szélére.

És csak mikor már az erdő egyik vége bíborban ég s a túlsó szélen csendherceg már belépett, sötét palástjában álmodozva suhog el felettünk; kezdek futni az erdő alig járt ismeretlen útjain és... tovább keresek.

A madarak esti búcsúdalában bár szavam elhangzik, kétségbeesve kiáltom: — hová rejtetted Uram az én akaratom szabadságát?!

XV.

Vágy, dal, gondolat és érzés suhannak át rajtam.

Majd a felhők felett, magasabbról, mint ahonnan a hajnali derű fakad, túláradó gyönyörrel zuhog vissza lelkemre a Reád való emlékezés.

Majd meg a színes szépség eltűnik előlem e földről s mindent a kései esti órák sötét árnya borít. A kelő hold halvány fénye keresni indít s a sötétlombú fák riasztó árnya meg várni késztet. Várni!

Várni a hajnalsugárra, a fényre, mely már nem késhet. Mely már ott fenn a magasban, ott túl a felhőn megindult, — mely már soká nem késhet.

Induljak-e? Vagy várjak?

A kétségben így hull szívem szét cseppekre — megtörik és elvész. Minden percben éled és meghal. Minden percben kínban cseppekre törik és gyönyörzuhataggá egybefolyik.

A hajnalsugár már nem soká késhet!

XVI.

A szürke novemberi eső májusig tartana és színtelenre áztatná a lila orgona fürtös virágát.

A téli fehér lepel nem surranna el sietve a völgyből, amint ibolyaillattal legyezi langyos tavaszi szellő; — ha senki sem lenne, ki mondja, elég!

A szépség a megszokás sívár homokjába fúlna;

egy halkan kiejtett csendes daltól az egész föld visszhangzana és nagy vizek áradása végnélkül engedne ismeretlen vonzásnak; — ha senki sem lenne, ki mondja, elég.

S mi lenne, ha senki sem lenne, ki mondja, szívemet látva: — ez még nem elég!?

XVII.

Nappal zöld az erdő. Zöldès az árny és zöldes a fény. Kiáltó füttyszóval, csicsergéstől hangos az erdő.

De mire a nap a hegy mögötti máglyán elég, csak sötét füstje marad, mellyel feketére mázolja a legvirítóbb zöldet is. Búsan sóhajt és nyög sűrű könnyhullatással a fekete erdő a fény után.

Kelő hold fényénél fehér lesz az erdő. Fehéres fény csurran bokorra, levélre s a fehérlő pázsitra éles árnyak esnek. Bűvös fényénél eltévedt madárka hazatalál, elkésett esti dalát csattogva. A harasztban hangos zörejjel gyík síklik tova. S a kövek a holdfényen ősi óceánok suttogásáról ábrándoznak. Álmodik az erdő.

Éjfélkor e fehér fényt elűzi az azúrba játszó lila. Titokzatos, varázslatos kék fény árad. Minden fa mögött láthatatlan alakok szövik a kékes szálat levéltől levélig s átfonják az egész erdőt.

A kékes homály árnya lassan árad és némaságba dermeszti az erdőt. A sűrű csendben a legkisebb nesz is hangos éket ver.

Ismeretlen, titkos távolból, messziről jövő zene puhán foszlik szét a néma erdő felett. Hallatára a kíváncsi madár ijedten esik ki fészkéből s a levelek fájdalmasan vergődnek, hosszú, kék fényszálakba kúszálva. Varázslatos remegésbe kezd suttogva az erdő.

Bozótos szélein ijedt vándor áll. Előtte az erdő sejtelmes mélye; felé mered, de belépni nem mer. Várja, hogy muljék rejtelmek órája! Várja, hogy jöjjön a regg józan fénye, hogy rátaláljon az útra, mely lombos tölgyek között kanyarogva visz s a tisztavizű forrásnál ér véget!

XVIII.

Hova rohannak a dolgok vad iramban, széles hullámban hova sietnek tova?

Gyorsan illan az is, ami hosszú időn át könnyezni késztet, az is, ami egy pillanatra gyönyörbe remegtet. Minden egyforma gyorsan iramlik tova.

Hátra nem nézve, az oldal-könyörgőkre nem hallgatva, rohan és siet. Könnyektől terhelten, sóhajoktól szürkén, s kacagástól rózsaszínű foltokkal siet felettünk, magával vive énünk legbensejét.

S míg mi itt árván, kifosztottan állunk — megérkezik, szétomolva és egybefolyva, ahova a színek és hangok és érzések folytonosan érkeznek.

Megpihenve búvik majd életem palástod ráncaiba, hol eggyésimul mult és a jövő?

XIX.

Ha egyszer már nem én járom e kanyargó ösvényt; a csillagok felette éppúgy fognak őrködni. És a hold éppúgy fogja az útmenti gallyacskák árnyait félelmesre nagyítani.

Az élet dagadó hulláma éppúgy fog átcsapni léptek nyomán s az est annyi bánatot takar majd be, ahány örömre eddig virradt a regg.

Értékes kincsek s apró kavicsok egyformán forognak tovább a nagy játszótéren.

Minden, ami után vágyakoztam, amivel az öröm láncával egybekapcsoltál, amit megkaptam vagy amitől elfordultam, ott hullámzik és kavarog, mint a medrébe nem férő óceán. Amelyből egy csepp nyomtalanul és észrevétlen átsuhant a lehajló felhőbe.

XX.

Súlyos, kékes óceán mélyére, ahol a legkékebb, ahol a legmélyebb, oda rejtetted. Szeszélyes ágas összevisszaság, melynek stilusát nem itt fogalmazták, megkövült csipkeerdő, rózsás korálsziget mélyére rejtetted.

A színes, bűvös ország szépségeit óceán mélyén, emberszem nem látta. Hűvös, vak halak birodalma. Hogy még ők is elkerüljék, úgy helyezted el.

Szürke, színtelen kagylóba rejtetted a könnycseppet. A kagyló héját korálhoz tapasztottad évezredek erejével, óceán súlyával. Nehogy ember rátaláljon!

Nehogy az ember, ki mindig keres, álmában és éber óráiban, rátaláljon!

Felette elmosódott korok, óriás vizek hullámzottak. S az ember mégis megtalálta és bírja a könnyet álmaiban és éber óráiban.

XXI.

Te vagy az, ki a virág életét megújítod a fagyos föld alatt!

Ki a kimerülés nappalán szelíden húzod az álmodozás fátyolát a fáradt szíven, míg lágy érintésére dalba nem kezd s az ének ritmusára üdén igyekszik az úton tovább.

Ki a poros vándortól átveszed a hervadt csokrot s szétbontva, a fekhelyét, — melyet pihenőül készítettél — hinted meg vele. Az álom szelíd takarójával borítod le szemét, hogy alatta feledje szegénységét s királynak álmodja magát!

S ki álmait valónak éli, frissen szökell talpra a kora hajnali órán és hétszer merül a forrás vizébe, mielőtt útjára indul. Indulására a nap hullat csak könnyet és fenntart belőle estére is, mikor búcsúzó arca a fáradt vándort érkezni látja.

XXII.

Meddig fogok még nézegelődni az útszélen, várni mosolyodra?

Regghajnaltól esthajnalig itt ülök és annak örülök, mikor majd látni foglak. Még mindig nincs itt az idő?

A nap áttűzött a felhőn s a káprázaton túl izzott, mit szemembe idegen, csalóka csillogás vakított. S ez új fénynél megláttam, hogy túl, túl a hegyen Te vársz reám.

Nyugtalanul jársz, utánam tekintve, engem keresve. Elébem indultál.

És szomorúan, egyedül ért az est, míg én csak álmodozva vártam és vágytam tétován.

A nap öldöklő heve még egy virágszirmot se hervasztott le, mire megindultam. Hogy elébed érjek, mielőtt a nap hosszú útjáról visszatérve, az örömtől biborló arccal a zsámolyodra borul.

XXIII.

Reggelre kinyíltak a rózsák. Ma éjjel nyíltak ki. A titokzatos éjben mi történhetett?

Reggelre kinyíltak a rózsák. Tegnap még alig bimbóztak, színök sem látszott s egy varázslatos éjben megnyíltak a bimbószívek, biborba gyúltak. A regget illatozva, kifesletten köszöntötték s az esti könnyük szégyenkezve búvott a levelek mögé.

A sűrű éjben csak a szél rázta, az eső áztatta, hold nem sütötte, meleg elkerülte; mégis nyíltak. Egy titokzatos éjen át, reggelre kinyíltak.

XXIV.

A gitár utolsó hangja soká rezeg a némaságban, mely a gyönyörtől elfogódott szívekből áramlik. S e hosszas, utolsó rezdülés életrekelti bennem az egész elhangzott melódiát.

A harmatos rózsa nyomán így él bennem a Te képed!

Egy hang életrekelti bennem az egész elhangzott dallamot s vele minden érzést, mely azt kísérte. A mult minden könnye és a jövő fájdalmas sejtése szűkíti a szívem.

Vajjon Reád ismerek-e? Vajjon a sok hang között a Te hangod zenéjére indultam-e? S nem-e idegen dalok, liderctüzek fényénél, ingoványos talajon távolodom?

Nem-e egyre távolodom a gyengéd rózsa emlékétől, melynek nyomán a Te képed ismerete éledt fel bennem?!

XXV.

Honnan jött e sötétség, melyben elborulnak a színek? Melyben a rózsás hajnal fáradt-szürkére fakul? Az esti harangszóra széthasadt felhők nyílásán át szűrődik-e reánk, vagy a föld színtelensége erőszakosan tör fel a rózsaszínben égő felhőkre?

Nagy, fekete madár a sötétség, melynek egyik szárnya az eget takarja, a másik a földet borítja be s kiterjesztett szárnyai közül csukott szemmel, daltalan hangú csipogása, rövid lomha szélként rázza az őszi kertet.

E sötét novemberi estén, behúzott függöny mögött, mécset gyújtok. Belőle a remény halvány, hímes nyugalma a szívemig ér. Lassan a homályos árnyakat a függöny redőin át fényes sávban űzi el a kelő nap sugara és mielőbb, diadalmas színeivel ragyogja be a szobám.

XXVI.

Valaki minden gondolatomnál egy lépéssel előttem jár. Minden lépésemnél egy arasszal megelőz s ferde árnyat vet útam elé.

Sötét alak s a kezében földet szorongat. Bármit gondolok, teszek vagy érzek, földet ken hozzá. S a legszebb virágomat is porral hinti be.

Az én gyarlóságom ez, Uram!

Szeretném megkerülni, szeretnék elébe lépni. Szeretném, hogy ne ő lásson meg Téged előbb s hogy szeretetem nélküle érjen eléd!

XXVII.

Ami elmult, hol keressem? A föld kicsiny és idegen, nem adja vissza. Azt mondja, ami elmult, elveszett. Ő megelégszik, ha a jelent elcsitítja és a jövő reményeit foszlányokra tépi.

A mult felett hideg szél rázza a száraz ágakat. A multat, a multat add vissza nékem! Csak egy pillanatát, egy rezdülését! Koldus vagy, ó föld és üres a kezed, ha gyermekednek ezt sem teheted.

Kétségbeesett reménnyel keresem azt az egyetlen elmult pillanatot. Elmegyek érte a túlsó partra! Elmegyek érte az örökkévalóság küszöbére!

Ott nem veszik el semmi! Ott a sóhaj sem foszlik szét, ott az egyszer látott, könnyeken át látott arc mint édes valóság van meg. Ott a rég elfeledett dalfoszlány mint melódia él.

Ott vannak a mult cseppjei összegyűjtve s mint mélységes, átlátszó óceán ring. Oda megyek! S királyom küszöbén térdrehullok:

— Ama egyetlen percet add vissza nékem! Meríts meg az' emlékezés mélyébe, oda, ahol a legteljesebb, ahol örvénylik. Hogy mégegyszer átéljem azt az elveszett, soha el nem felejtett, egyetlen találkozást! Amikor egy pillanatra feltűntél az útfordulónál.

XXVIII.

Nem tudom, hogy mikor kezdtek az értéktelen vágyakozások kiszorulni szívemből. S mikor kezdted az űrt jóságoddal betölteni?

Csak csodálkoztam és örültem, hogy az értéktelen lim-lomot, melyet összegyűjtve rejtegettem, rendezgető kezed szétszórta.

Szétszórta és felégette s pernyéjét a déli szél szélesen hullámzó hátára tette.

Nem tudom, hogy mikor űzted el a sötétséget szívemből, mely még a villámoktól borzongott, csak azt tudom, hogy itt az idő, hogy lábaidhoz üljek. Hogy csendes némaságban várjam a percet, amikor szívembe rejted mosolyodat, amely útamon majd akkor ölt formát, amikor Te akarod.

XXIX.

Hadd bontsam ki szárnyaimat feléd való röptömben, — ha szél meg is cibálta!

És engedj megállnom színed előtt amaz egy szál virággal, melyet a Te számodra őriztem meg.

Mint ahogy a munka nappala már magában hordja a pihentető éjet, úgy élt mindig szívembe rejtve a vágy, törekedni utánad.

Aznap, mikor, ó jaj, az első dér lehullt — akkor sorakozott minden gondolatom köréd. Akkor riadtam fel álmomból és fogott el a szomorúság, hogy kezem üres, egy virágot sem tart a Te számodra.

Amikor a Te szárnyad kapott engem szárnyra, akkor kerültem át a nagy, sötét vizeken. S ide érve a tútsó partra, most egyedül hagysz engem? Magamra hagysz, hogy az utánad való vágy mindig friss erejével keressek?!

ÉS TÓTÜKÖRRÉ LŐN A SIVATAG.

I.

Nézek, egész nap nézek. Nézem az eget, a felhőket, nézem a tenger mélyét, a virágot, a tömjén füstjét. De az arcát seholsem látom.

Mindig figyelek, hallgatózom dalra, ritmusra, melódiára. De a hangját seholsem hallom.

Ha az esti szél elül és kora reggel, amikor az első hajnalsugár még eléri az éj utolsó lépését, akkor hallani vélem lépteid neszét.

És napsütötte virágos réten, amikor a virágok versenyt illatoznak s a tarka lepkék szárnysuhogásától szinte hangos a rét s bár egy felhőfoszlány sem úszik a kék égen — árny suhan tova. A fénytől vibráló légben egy pillanatra áttetsző könnyű árnyék illan keresztül a réten. Nem-e a Te lépteid árnya?

Tünődve állok, keresem az árnyatvetőt. De sehol senki. A káprázatos fénytől izzó levegőben az árny remegve siklik tova. A remegésből, melyre szívem rezonál, tudom, hogy Te jársz itt.

II.

Nem tudom, akárhogy gyötröm magam, nem tudom elképzelni az időt, amikor kiindultál. Amikor elindultál, hogy megkeress engem.

Csillagok és napok voltak-e már akkor? Tavaszi fuvalom berzengette-e már az anyagot a létezés gyönyörében? Nem tudom.

De reggel és este — tavaszban és őszben — hallom felém közelgő lépteid neszét. Amint jössz titokzatos távolból, ködön és éjen át. Zajon és robajon át. És én hallom, amint könnyen, mint az illat a tavaszi légen, feltartóztatlanul és öröktől jössz felém. Felém jön és keres és mire bevégzem munkám, megtalál!

III.

Álmokkal terhes csendes nappalok. Álmatlanul töltött csendes éjszaka, ilyenkor jő a csend. Ilyenkor nő a csend.

A természet elült, a csend ráborította selymes fátyolát. Csendtől zsong a mindenség könnyű, szelíd rezgésben. S a vibráló légben a csend szava hallik, csak meg kell érteni. Ahol a legmélyebb, ahol a legsűrűbb, ott a legbeszédesebb.

Messziről jő a csend, egészen távolról. Ott teszi az első lépést, ahol a hang utolsó hulláma szétoszlik. És lassan jő, méltóságteljesen lép. Széles palástban ér a szívem elé s bekopog.

Többször megteszi ezt az útat az utolsó hangtól a szívemig. Sűrű lépte letapossa a zaj mindenik fűszálát, mindenik virágát.

Széles hullámot hullámra bocsát. Már mindent befödött. Már mindent csend borít, a dalos völgyet s magányos hegytetőt.

S ha már minden elsimult, már minden elmerült; ez áhitatos csendben jön Ő, a vizen átlebegve.

IV.

Hozzám jöttél és elémbe álltál. Ijedten néztem rád. Hogy kerülsz ide? Révedező szemeim egyre a bezárt ajtón jártak.

Előttem álltál és halkan megszólaltál — „adj egy kis helyet itt a közeledben".

Így válnak valóra a legszebb álmok! Így teljesednek a leghőbb vágyak!

Sietve hordtam körül szemeim szegényes szobámban. Hova ültesselek? Mivel tiszteljelek? Hogyan dícsérjelek, mikép szeresselek? — De semmi méltót hozzá nem találtam.

Nincstelenségemben kifutottam a szobából, végig a házon, a kerten, a mezőn, réten, erdőn és berken. S kerestem, kerestem, hogy mit adjak néki. S bár nap-nap után kutattam s lenn a lábam tüske vérzette s szemem könnybelábbadt, míg fenn a felhők közt kereste; — de sehol semmi, mi méltó volna hozzá.

Búsan tértem haza, hogy szégyenkezve mutassam üres kezeimet. De a szobát üresen találtam. Keserves sírásra fakadtam s hulló könnyeim gyöngyként ragyogtak a szoba földjén. Ó, ha megint jönnél, már tudnám, hogy mit adjak Neked!

V.

A tavasz odalépett ablakomhoz lüktető ritmusu énekével. De már elsuhant.

A nyár megérkezett ablakom alá zsongó zenéjével, de elhessegettem a virágos berkek közé. Igérem neked, hogy az őszi eső, könnyeim árja sem csorog be ablakomon. S a fehér havat, a színtelen, lemondó havat is távoltartom szívemtől, hogy virágzásban maradjon szeretetem.

De majd a virágzás pompájában tépd le! Nehogy elhervadjon. Ne késsél! Nehogy elhervadván, ne illjen koszorúdba, nehogy porbahulljon.

VI.

Ma hajnalban nálam jártál. Korán, mielőtt még a reggeli fény elárasztotta a szobám. De a pirosló, szürkülő homályban kivettem fehér alakod.

Körüljártál s az asztalom mellé ültél. Vártál reám. Soká vártál míg felébredek. Rózsákból koszorút fontál s míg újjaid a virágba merültek, felém néztél, hogy ébredek-e?

S én csak aludtam. A rózsa illatát, fehér alakod árnyát, csak álomnak véltem.

Mire a nap pajzán tüze besütött az ablakomon, felébredtem. Hervadt virágok illatát éreztem. Eszembe jutott álmom és keresni kezdtelek.

Az asztalon néhány rózsaszirmot találtam és sok tövist, mit a koszorúból kihagytál. Nem volt tehát álom, hogy itt jártál!

Ime, egy néhány rózsaszirmot és tövist hagyott részemre, a rózsakoszorút pedig annak vitte, ki ébren várt reá.

VII.

Csak azt szeretném tudni, még hol keresselek? Hová rejtőztél előlem?

Kora reggel, amikor a nap sugara még alig fodrozott, már nem találtalak.

A déli széles fényhullám alatt seholsem láttalak. Mit remélhetek már most este? Hogy találjak az éj sötétjében Reád, ki déli verőn is megbúvsz a lila árny mögött.

Már a nap folyamán mindent keresztül kutattam, a kertet és erdőt, a mezőt és rétet, de csak elárvult nyomodra akadtam.

Most már magamba, kis szobámba térek. Nem-e a keresés közben feldúlt, szétdobált lomok takarnak el? S nem-e míg én ütött szívvel az idegenben kereslek, Te otthon vársz reám?!

VIII.

Déli forróságban szemem már kábult az álmosságtól, pedig csak az út felén vagyok. Csalóka fények káprázlatták szemem s fárasztották, hogy most az út felén már lecsukni vágyom.

Az idő csak suhan tova s én újra az üde szellő vídám röpte mellett szaporázom lépteim. De a Te lépteidnek még semmi nesze.

Vídám vándorok örömdalát már hallom, s a Te égköveid csattanását is, de csendes lépted zaját, ahogy a fűvön járva közeledsz felém, annak még árnyát sem látom.

Szemem folyton, messze körül jártatom, majd a tündöklő égre bámul, majd a kanyargó út porába le. S mert seholsem látlak, búsan borulok térdeimre.

Vállamon könnyű érintés illet. Felpillantok. — Hogyan? Te itt voltál végig, közvetlen közelembe?

IX.

Egyszer eljössz hozzám! Csendes alkony órán, mikor az esti szél már berzengeti a fák leveleit. Vagy tüzes hajnalhasadáskor, mikor az első fénysugár elűzi az éjt. Vagy tán a déli órák perzselő hevében? De egyszer eljő hozzám.

Lassan fog belépni és én óvatosan becsukom az ajtóm mögötte. Félve nézek rá. — Semmim sincs. Koldus vagyok — morzsolom zavartan a szókat. S Ő megértően mosolyog.

— Nincs kincsem, de még csak egy morzsám sem a számodra.

— Tudom — látszék mondani.

— Beteg vagyok, szegényes és erőtlen. — S Ő a szemével biztat, hogy kérjek tőle, kérjek sokat. Mindent elnyerhetek. Egyre nógat, biztat, hogy mindent megnyerhetek.

Előttem van szegénységem, ó, mennyi kellene! Testvéreim árvasága, ó, mennyi férne rájuk! Vágyam elémbe hozza távoli messze világok kincsét, szépségét; az aranyat, a mirhát. S eszembe jut az élet minden baja, könnye, ütközése. Ó, mennyi minden kellene!

Közelebb lépek. Ő felém hajol. És én a fülébe súgom esdő, égő vágyam: csak a Szívedet mutasd meg nekem...

X.

Egy virágmagot adtál nékem. Elvetettem kis kertemben s elképzeltem, ha kivirágzik, néked adom, minden virágok Ura.

De sóká nem hajtott, nem feslett s én meguntam a várakozást. Ott hagytam és elfeledtem, ott feledtem egészen, kertem egy zugában.

Harmat és napfény szerelmükkel pótolták az én hidegségemet. A kis mag kikelt a hideg, hűs rögből, rügybeborult, bimbóba serkent és pompázva nyílt ki. S miután szerteszórta illatát, észrevétlen, számba sem véve hervadt el.

Egy meghatározatlan érzés él a szívemben azóta. Ismeretlen mulasztás fájdalma nyugtalanít. És olykor szomorúság fog el, melynek okát nem tudom. Felriadok álmaimból s érezni vélem ama elhagyott virág illatát, amelynek elvesztegetett és meglátlan szépsége a porbahullt. Amelynek a Te koszorúdba kellett volna fonódnia!

XI.

Csak régi szavaidat ismételgetem újra. Csak a rég elhangzott dallamot idézem vissza az emlékezés húrján. Elhangzott lépted neszét újra meg újra vélem hallani. S lágy érintésed emléke remegteti a szívem.

Hol van ez a sugaras mult? Ha elveszett volna a nincs partatlan tengerébe, — nem merülhetne most belé a lelkem.

Ha azért vontad volna el tőlem, hogy távoltarts magadtól, nem fogadnád el sűrűn feltörő sóhajom, melyekkel könnyeimet tarkázom, Téged kereső útamban.

Újra bejárom az együtt járt útakat, de a régi nyomok elvesztek szemem elől.

Leülök az útszél kövére és várok. Addig várok, míg elfogy az idő! Várok, mert úgy látom, akaratod számomra nem a keresést jelölte, nem azt, hogy eléd szaladjak; de hogy csendben várva és vágyva várjam a Te jöttödet.

XII.

Nem az árnyas erdő lombos fái alá ültem, hol a tisztásra a napsugár smaragdfoltokat ejt. És nem a virágzó mező dús füvei közé, hol kezem illatos csokrot köthet.

Sem a bűvös város csipkézett árkádjai alá, hol rózsásak a nappalok és a holdsugár ezüst fénye mellett is dalol az élet.

Az út szélére ültem le. A poros országútra, a keskeny árok mentén, ahol csak csupasz katáng veti könnyű árnyát.

Az átalmenők mosolyogtak, az arramenők szánakoztak rajtam. Kínáltak kincset koldustarisznyájukból, énekelték együtemes dalaikat, virágot is dobtak felém s fejcsóválva hagytak magamra.

Én csak mosolyogtam. Köntösöm szélébe rejtve arcom, csak mosolyogtam egyre. — Ó, a balgatagok, hogy nekik mindez elég! Engem a féktelen nagyravágyás kínja gyötör. Nekem e keskeny föld kolduskincse nem kell, ez kevés nekem! Nekem a király kincse kell!

XIII.

Esti alkonyatkor a néma víz csendes partjához még csendesebb fűzek simulnak. A víz szélén ülök és tűnődve hallgatok. Hallgatom a csend zenéjét.

Körülöttem s a távolban semmi nesz nincs. A víz sem loccsan — álmosan gördül széles medrében s óvatosan suhan el a kövek felett.

A hold ezüstre merevítette az esti tájat.

Soha még ilyen csendes, ilyen titokzatos éjszakát!

Lelkemben is elült a zaj. Soha még ilyen csend e szívben!

Ismeretlenül és titokzatosan mosolygott bennem a csend. S bár e mosolyt sosem láttam, ismeretlen érintését sosem éreztem, mégis otthonosan simult belé a lelkem.

Vajjon a kívülről jövő némaság fogott-e körül, vagy a legbensőbből fakadt s onnan ömlött és öntött el mindent?

Halk neszre rezzentem fel. Halkabb volt, mint ahogy a levél hullik, halkabb, mint szívem dobbanása. A Te lépted zaja ez.

Ijedten rezzentem vissza. Lehetetlen, hogy lelkem vágyait súrolja, hogy ily közel legyen! Lehetetlen, hogy e csendes egyedülvalóságban ne légy közvetlen közelemben!

XIV.

Mikor hull le már csolnakomról a lánc és siklik ki a mély vizekre? Hadd merüljön már lelkem a vízben visszatükröző kék ég végtelenjébe!

Mikor surran könnyű lélekvesztőm fehér vitorlásod mellé, mint tavaszutó júniusi meleg elé? Mikor tehetem felvirágzott evezőmet magam mellé pihentetni, hogy a duzzadt hullámok ölén lágyan közeledjem feléd?

Esti csillaggyújtásnál egyedül himbálódzott csolnakom a csendes vizeken, amikor a Te hajód siklott mellém. Csendre intettél, míg sietve szálltál át rozzant kis hajómba.

És engedted a csillagos eget felettem felhőkkel borítani. Hajócskám kormányát a viharban Te vetted át, míg én mögötted meghúzódva, csendben kötöttem koszorúdat.

XV.

Egész napom avval telik, hogy virágokat szedek neked és összekötöm. Majd szétszedem és újra rendezem.

Egész napom avval töltöm el, hogy a virágszirmoknak vágyakat súgok, hogy majd koszorúdba fonva, Neked mondják el.

De hiába foglalom virágba, könnybe, sóhajba, zokogásba, Te néma maradsz és elzárkózol kérésem elől. Kéretlenül adsz sokat, sok kérést pedig megtagadsz.

És én ebből ismerek Reád, hogy nem vagy lágy dal, meleg sugár és fel nem pattant bimbó, mely a szél sóhajára feslik. De nap, tűz, fergeteg és erő. Melyből mindenki annyit fog le, amennyit vágya elbír, hogy hozzád hasonló legyen.

XVI.

Te nem mutatod az arcod. Nem mutatod, akárhogy is kérem. Csak távolról mosolyogsz felém.

S ha merészen feléd törtetek, már mosolyodat sem látom.

Nem hallom lépteid neszét. Egész nap figyelek, várok, de éppen akkor nézek hátra, amikor Te előttem állsz. S ha sietek vélt nyomodba, úgy érzem, mögöttem jársz.

— Állj meg, állj meg, kérlek!

De Ő csak halad tova s így nekem sem tétováznom, sem megállnom nem szabad. Sietnem kell, ügyelve előre-hátra, engedve a vonzásnak, léptei vélt neszének és arca távoli mosolyának.

Világos nappalon így tapogatok, tétován járva, időt vesztegetve. De szívemben a remény halk dala kél, hogy meghallom majd léptei neszét, mosolyát meglátom és elérem Őt magát.

XVII.

Ne hagyd elfelednem, hogy hosszú út áll még előttem.

Amikor bűvös nyári éjszakán összemosolyognak a csillagok s én magamat feledve, feléjük röpítem sóhajom — ne hagyd elfelednem, hogy hosszú út áll még előttem.

Amikor összerezzenek félelmemben és sorvaszt a gondolat, hogy áldozatul adjam életem, — juttasd eszembe.

Ha az árny, mely csak a fény miatt nyert bebocsátást életem kapuján, már sötétséggé fejlődve elfödi bennem képességemet, hogy Rád emlékezzem, — ó, ne hagyd elfelednem, hogy hosszú út áll még előttem.

Amikor szakadás támad az öröm láncában, vagy ünnepi díszben várok, vagy az út porában, — soha el ne hagyd felednem, hogy hosszú út áll még előttem.

XVIII.

Érzem, hogy koldus vagyok, hogy semmim sincsen. Van egy kezdetlen és bevégezetlen énekem — egyebem nincsen. Evvel fogok házról-házra járni és bekopogni, koldus énekkel alamizsnát kérni.

Napestig jártam. Üres tarisznyámat odatartottam a könyörülő kezek elé. Szemérmesen fordítottam félre szemem, míg a fehér kéz, a gyűrűs kéz belemerült.

Terhem mindig nehezebb lett. Bizakodva néztem az est elé. Ez a szép világ telve dallal és gyönyörrel — mennyit tehetett belé!

Napnyugatkor megérkezve, sietve és dobogó szívvel borítottam ki tarisznyám s mohó kézzel kaptam már utána. De semmi, semmi sem hullott ki belőle. Félve kutattam át, de még csak egy morzsára sem akadtam.

A földön ülve, sírásra fakadtam. Koldusok közt jártam, nekik sincs semmijök! Mit is adhattak vón nekem. A dúsgazdagot meg elkerültem. Házról-házra jártam, de a Te házadat elkerültem!

XIX.

A király engem is szólitott. Engem is meghívott a létezés nagy ünnepségére.

Elémbe tárt ezernyi kincset, szépséget, erőt és hasznot, munkát és dalt. Nekem adta a földet. S végzetül felém nyújtotta rubintól ékes kezét és így szólt:

— Adj belőle nekem is valamit.

Királyi tréfa! Hiszen minden az övé. Most adta át nekem, — az előbb még semmim, koldusnál koldusabb voltam, hisz magam sem voltam. Mi lenne könnyebb, mint mindent visszaadni néki? Hiszen minden az övé!

És azóta összes erőmmel és vágyammal azon küzködöm, keserves harcban magammal azért állok, hogy morzsákat, hogy perceket, hogy egy-egy szál virágot visszaadjak néki.

XX.

Csendes júniusi délelőtt a nap bágyadtan simogatja a kert virágait. Az ébredés utáni álmossággal suhan levéltől levélig a szellő.

S vajjon mit súghat nekik, hogy mosolyogva bólintgatnak felém?

Hangulattól ékes illatos kert, melynek mélyéből madárcsicsergés hallik, — honnan kaptad e szívet zsongató édes-lágy harmóniát? E varázslatos hangulatot, mely a fűbe ülni késztet behúnyt szemmel, majd a bárányfelhős égre nézni?

A fűszálon megbúvó hangya, a fehér lepke s a döngicsélő méh a dohányvirág felett, a vörös cinea, a halovány rózsa s a kert egész hangulata a nagy Adakozót dícséri!

Az ő néma imájuk áhitata igézte meg vergődő szívem, egy csendes júniusi délelőtt.

XXI.

Tompa és néma napok után még némább és mélyebb éj következik. Nem hallom a hangod. De elviselem ezt is.

Szívem szárazságát, gondolatom zagyvaságát elviselem. Erőtlenségemet, langyos kedélytelenségemet eltűröm s ha forró sivatagból jégmezőre érek, csendben várakozom.

Ha mindenen át csendben várakozom, megőrizve szívemben hangod réghallott rezgését, — Csend Úra, ez ejti meg szíved és ekkor kel szárnyra a Te melódiád. Megérint minden madárfészket, erdőt, csalitot és emberszívet. És mindenfelől Te szólsz hozzám.

XXII.

Mindenütt a kék ég mosolyog és árnyas, zöld lombok susognak felettünk.

Egyforma útak visznek az életen keresztül, egyszer keskeny és köves, másszor széles és árnyas. Mindenüvé önmagamat viszem. Miért mégis, hogy egyik út otthonos, a másik idegen?

Széles e világon az élet egyforma. Virágok nyílnak és hervadnak emberlak körül, csak az emberek változnak.

Társaink mindnyája keresztet visel. Egyikök a vállán, a ruhája felett, a másik mélyen a szíve táján. Miért mégis, hogy az egyik hely otthonos, a másik idegen?

Ha őszi erdőben elhagyott úton találkozom eggyel, kinek útitársa Te vagy, otthonos az nékem. S ha tavaszi napsütésben, sűrű tömegben, emberekkel dalolva járok, de Te nem vagy köztük, idegen az nékem s hazafelé vágyom.

XXIII.

Hosszú délutánon és végnélküli esten gyötör a kétség, hogy elvesztegetem időmet. Pedig semmi nincs elveszve, amit a Te kertedbe vetek.

A Te meleg pillantásod érleli a parányi magot s ha itt az ideje, virággá fejleszted, hogy nyári alkonyórán gyönyörködjél benne. Ha tetszésedre van, kora hajnalban már harmatot hintel rá, hogy csillogjon zsámolyodnál.

Ha pedig az lenne kívánságod; az éj rejtelmes erői vad zivatart s nehéz szelet suhogtatnak felette, mely a gyengéd szirmokat a földre veri és sárral tapasztja le. A szél vadsága gyökerében fordítja ki s parányra hasogatva sodorja kőtől-kőig.

Reggelre puszta a kert. Virágaim szétszórva, a messzi út szélén a földhöz csapva s hozzám idegen bozótok tüskés ágait sodorta be a szél.

Hogy kedved teljék benne, újra vetek! S éjjel is virrasztok mellette, hogy a virág, mely kinyílik, ne kósza szelek vad játéka legyen, — de utolsó szolgálatként a Te zsámolyodnál hervadjon el.

XXIV.

Végre magam mellett látlak. Hosszú üres órák, vággyal telt pillanatok után — mosolyod áradt életemre!

Addig kerestem lépted nyomát s ha állva maradtál én is álltam, ha siettél, én futottam, míg végre utolértelek. Utolértelek fényes csarnokod küszöbén.

Nagyszerű, dícsérő dalok hangzottak ki onnan. S az én szegényes, panaszos lényem körülvették az érted szóló ünnepi himnusz zengő hangjai.

Ahogy ott láttál az alsó lépcsőn csarnokod felé sóvárogva, — mosolyod felém suhant. S mikor meg láttad reszkető kezemben azt az egy szál virágot, mit Neked hoztam; elfordultál fényes lakodtól s felém indultál.

— Ó, mért nem hoztam koszorúba kötve mind a virágot, hogy most lábaid elé raknám?!

XXV.

Amit szeretek, minden erővel meg akarom tartani. Éjjen-napon át csak az a gond üldöz, hogy el ne vesztegessem kincsem. Vajjon így szeresselek-e Téged is?

Amit nap-nap után gyűjtök, szobámba hordom, örömmel számolgatom csöndes estéken s féltve zárom el.

— Tudom, Te vagy a gazdagság Ura, jöjj, cseréljünk kincseket.

Egyre szólongatom szivemben s Ő nem felel nekem.

— Hiszen Te vagy imáim ura — az első mindenek felett, mért veted hát meg hajlékomat, hisz látogatásodért kincseket ígérek Neked?

Nap-nap után mulik, én szólongatom s Ő nem felel.

Egykor, midőn magamra hagyott minden más gond, ekkor felelt nekem:

— Szórd szét, amit gyűjtöttél!

— De akkor, ha jössz, mit adjak Neked? — kérdém szorongva.

Elment és sokáig hallgatott.

Végre üressé tettem a szobám. S mikor az utolsó kincset is kiszórtam, Ő belépett hozzám s titkosan mosolygott kezét felém tárva:

— Az akaratodat add nekem és én megőrzöm szabadságod!

XXVI.

Ma az éjszaka nem akar beköszönteni. Avval telnek el az éji órák, hogy várom, hogy kezdődjék az éjszaka.

De a nap nehezen búcsúzik a júniusi virágos földtől s mire végre lefordul a föld széléről, a másik oldalon a hold bukkan fel kíváncsi, mélázó képpel. Világosság és szín fényt cseréltek, de útat nem adtak az éjnek.

Nappali világosság volt, a madarak nem tértek pihenőre, a szentjános-bogarak színtelenül röpködtek s élesen lehetett a repkény-leveleket megkülönböztetni az omló falon.

Bűvös, holdas éjszaka, melyen nem aludt a természet, csak szunnyadni látszott, álmait folytatva.

Nem találtam magamra. Nem gondoltam Reád. A forrás vizét figyeltem, a lassú

csobogást, a távolból jövő kakukhangot s levelek zörejét, ha madár rebbent. Elteltem vele.

Idegen dalok, idegen hangok vibráltak át a szívemen. Éreztem, hogy inog a kő, melyen a víz partján állok. Nyugtalan lettem.

Rád akartam gondolni, de nem találtalak. Magamhoz akartam térni, de az útra ferde árnyak estek s nem találtam vissza.

Az éjszka csendjébe ünneprontón nagyot kiáltottam. Felrebbentek körülöttem a madarak s vergődő szívem ritmusára ijedten csipogtak. A hold sietve bújt a felhők mögé.

S én szaladtam az árnyas fák alól, ki az útra. Szaladtam, hátra nem nézve, míg csak meg nem találtam magamat és Téged!

XXVII.

Napfényes, dalos, vídám szigeten élek. Ahol kora hajnalban már nyílnak a rózsák. S a hold fényét is magukba szíva, csak az éjféli harang komoly hangjára zárulnak kelyheik, harmatot sírván.

Ott élek, ahol a por aranyban fénylik, ahol a harangvirág halk dalba kezd s fecske érti a méhike szavát.

Ahol melegen zsong az élet s ijedt borzalommal emleget dajkamesét az északi szélről.

Sátram virágzó bokrok között van s zárófüggöny nincsen rajta, betévedt madárkák vídáman kergetőznek keresztül-kasul.

Egy csendes este, egy holdas este, fehér vándor állt meg a küszöbömön s halkan szólt be:

— El kell menned innen, ki a sivatagba!

Ijedten fordítottam hátat.

De a következő nappalok és éjjelek nyugodni nem hagytak, míg csak sátram nyílásán át a sivatag napja nem ébresztett.

Azóta ott járok, feledve a szigetet. Ott járok, keresve a fehér vándor nyomát.

XXVIII.

Reggel elindulok a hosszú útra! Kora hajnalban, mikor még csak pirosodik az ég pereme s csak az erdő szélén ébredeznek a madarak. Elszántan indulok a hosszú útra, a harcos útra.

Félve nézem erőtlenségemet, vékony sarúmat, a máris hervadó csokromat, melyet az út végén, a küzdelmes út végén lábaidhoz teszek.

Lesz-e erőm forró napsütésben köves úton járni? Tülekedő, lármás emberekkel békés szívvel bánni, ütést, lökést, esőt, havat sírván elfogadni?

A nap heve sárgára perzseli a leveleket, a kopár föld éget, az éj sötét és villámmal terhelt, az útak mellett vad bozótok között kígyók lesnek. Lesz-e erőm az útat végigjárni?

Félelemmel eltelve hajtom a nagy út előtt fejemet kemény párnámra. Reggel indulok! Sietve indulok, hiszen az út végén ott vár reám! Megyek, ezer veszélyen átmegyek, hogy megtaláljalak!

És hajnalban, az ébredéskor, mielőtt még az ég pereme pirosodott, mielőtt még az erdő szélén a madarak ébredeztek, — megtaláltalak!

XXIX.

Még a fakadó hajnalt is meglepte, hogy már úton talál.

Szürke ruhámat biborra festette, amint csodálkozva nézett utánam, hogy üres kezekkel, szapora lépésben merre igyekszem.

A tüzes nap kíváncsisága nem ismert határt, lépésről-lépésre követett. Tűzszemével nézte a vándor titokzatos útját. De utolsó léptemet már meg nem érte.

Izzó sugarai alatt köntösöm fehér színben fénylett. A biborban úgy, mint a hófehérben, az én szürke kis lényem ijedezett és igyekezett a cél felé.

Az utolsó napsugár is simogatón elbúcsúzott már a magas ormoktól, mire ajtód elé értem.

— Nyisd ki, esdve kérlek. Már alkonyodik, mindjárt sötét lesz. Mindjárt az éj borul reám.

S Ő késik, egyre csak késik.

De mire első könnyem kihull, nyitja már.

XXX.

Szegényen és igénytelenül lép elém. Rá sem ismernék, felé sem néznék, de kékes szeméből ismerős fény csillan, míg mosolyogva súgja: a Királyok Királya vagyok.

Színtelen, kopott ruhában jár, a színes szépség nyoma nélkül, egyszerűen, mint hullott harmat. S daltalan hangon suttogja: az összetett szépség harmóniája vagyok.

Elhagyottan, egyedül álldogál és egyre csak várakozik. A téres tereken s a kis szobák csendes sarkában vágyva vár, hogy valaki hívja. S az első intésre indul is már.

A kezébe adja magát mindenkinek. Az egyik melegen a szívére öleli, a másik durván ellöki. S míg lágy szókat súg egyikünk, a másik átkozza. Ő minderre halkan súgva mondja: hatalmas vagyok, végtelen.

Súgásod halkabb, mint a fénysugár suhanása s titkosabb, mint a kiszáradt szív áradása; — a titkok titka ez!

XXXI.

Tavaszi napsütésben, nyíló virágos délután jött ki a rétre először velem.

A korai holdfény hallotta búcsúszavát és tanúja volt kicsorduló könnyeimnek. Vígaszul egy hárfát hagyott nekem s én az erdő szélén rezgő, nyárfa alá tettem.

Az elszórt, hervadt virágszirmokat szedegettem léptei nyomán s míg fürge újjam összefonta, hazáig értem, kis szobám elé. Soká aludtam álmodozva e sugaras nap után. Az élet zaja ébresztett fel és sietve siettem a tovamenők közé állni. S velök járva, énekelni az ő dalaikat, míg csak a dél perzselése állni nem késztetett.

Elhagyott hárfám után indultam kora délután. De már nem takarta ezüst nyír lombja, egy idegen vándor vitte el és játszott rajta ismeretlen éneket.

S én csak ültem a nyírek alatt, hallgatva a dalra s elfeledve, hogy a hárfát Ő adta nekem. Ő adta nekem, hogy rajt remegjen szívem sóhaja, jötte elé.

XXXII.

Belemarkoltam a főkertész zacskójába, hogy kertem legyen, virágos kertem. Hogy virágokat tehessek a Király asztalára, hogy koszorút fonhassak barátom homlokára.

De meg nem különböztetve, válogatás nélkül szórtam a nemes virágok, az illatos kakukfű és bürök magvát. — Majd kigyomlálom a nem oda valót, majd kivetem a nem néki valót! — Mert innen kerülnek a virágok a Király asztalára.

A gyom és dudva sűrűn felnőtt s pókok vára lett. Nem győzöm irtani.

Munkám nehéz, fárasztó, reggeltől estélig tart. Gyökerök mélyen benn van, mélyen és erősen, — nem bírok velök! S ó jaj, magam vetettem oda.

Minden időm abba telik, hogy irtom, vágom a nem oda valót. S nincsen időm

a pompás virágokat csokorba szedni és a Király elé vinni. Nincsen időm a koszorúfonásra.

Fáradságos munkám közbe szívszorngva kérdem; vajjon nyílik-e a rózsa, illatoz-e az irisz, míg én a dudvát irtom, egyre csak azt irtom?!

XXXIII.

A kósza nyári szellő kései rózsák illatát sodorja az örökkévalóság széléhez. Oda, hol aranyos mennyezeted alól kiindultál, s esti egednek csillagporos útján járva, leérkeztél kicsiny kunyhóm elé.

Végtelen a Te királyi birodalmad! Ragyogó paloták mellett vitt útad és házak mellett, melyek hűs platánok közül lámpáikkal virítottak feléd. És Te az én kopott küszöbömre léptél!

Reményvesztett sötét árnyak, az imádság állomszerű dallama s az élet gyorsütemű éneke húzódott szerte útad körül. S Te az én néma ajtóm elé jöttél! A kilincset csendesen nyomta le s halkan lépett szegényes szobám földjére.

Hozzám talált! Mert már messziről látta az ablakba kitett rózsacsokrot, mely neki áldozva, lehelte ki illatát.

XXXIV.

Magányos napnyugtán kelt árnyas béke csendes vágyat kelt.

A hazatérő pásztorok harangszóra lépegetnek nyájaikkal s a húnyó nap tűzvörös nyomába az égre álmosan lép az est. Minden csendes, békés, csak az én szívem nyugtalan.

Éjjel-nappal iramlik át rajta, ritmikus hullámban, utánad a vágy. S ilyenkor elönti ez óceánhullám, e kavargó hullám és összetöri. Várom a regget.

Hátha a hajnal szépségkoszorújával Te jelensz meg a hullámok felett?

Mire künn megindul az élet, nálam kél a csend, a beteljesült vágy nyomán. Mert Téged megláttalak!

S e látomással nyugodtan szendergi át szívem a nappali zajt.

XXXV.

Jönnek a napok és mulnak az évek s Ő sokféle formában nyilatkozik meg előttem. Én az öröm dalával vagy a fájdalom sóhajával érintem.

Közeledésére lelkem húrja mindig más érzéssel felel. A legbensőbb alig hallható rezzenéstől a mély megrendülésig, a halk könnytől a kiáltásig, lelkem hárfáján mindenre van hang.

S rajt olyan dallam hangzik el, amint felettem, messze a felhőkön túl, átvonul, kezét simogatón pihentetve vagy ránehezedve vágyaim világára.

Ő az, ki titkos érintésével szívemet életre kelti és varázsba ejti, hogy a boldogság káprázatába élek, vagy a jeges szél hűs érintését érzem homlokomon.

XXXVI.

A hegy lábánál ülök, a porba ülök s merengve nézek a hegyormokra, ahol az én barátom egyedül vár. Vár és felém int. Oly egyedül van.

Felkelek. Az Ő utáni vágy erőt és kedvet ver fáradt lényembe és sietve indulok az ösvényen, az úttalan úton felfelé.

S útamon még énekelni is kezdek, hadd hallja az én barátom, az én vígaszom, hogy jövök. Hogy megindultam már az ő vígaszára.

Elértem őt, még mielőtt a nap a völgyektől elbúcsúzott volna, mielőtt lilás fátyolt borított volna az elhagyott útra.

Kitárt karokkal várt reám. S mielőtt megpihentem volna, mielőtt az út porát sarúimról leráztam volna — lemutatott a völgybe. A virágos, dalos, napfényes völgybe, a messzi, cifratornyú város zajára, a körü-

löttünk levő árnyas erdők áhitatos csendjére s nekem ígérte mindet!

— Ime, ujjongott a szívem — mily jutalmat kapok!

S éhesen és gondosan hordtam körül szemem, mielőtt kimondom válaszom.

Reá néztem. S szelíd szemében könny csillogott, mint kékes, mélységes óceán színén egy gyöngycsepp, úgy csillogott.

Vágyva törtek fel szívemből e szavak: — add, hogy e könnytől megszabadítsalak, add, hogy egy könnycseppet felszárítsak, ezt add nekem nehéz útam végén.

XXXVII.

Az úton, a sáros, köves úton sokfélekép járnak. Vannak, akik gyalog, vándorbottal, kik virágzó ággal, koszorúval.

Vannak, kik énekelve sietnek tova s kik megállnak a virágzó bokrok alatt. Akik szakadt sarúkkal éhesen járnak, s kik alamizsnát dobálnak az útfélre.

Én az úton arany-kocsin járok. S rám tapadnak bámész, irígy szemek.

A gyalogjárók élvezik az útmenti szépséget s megpihenvén, énekelnek.

De az én kocsim, jaj, kényes dolog, aranyból való. Minden igyekezetem azon, nehogy kár essen benne. Az út sara ráfreccsen, ha szürke por befedi, nem hagyhatom. Tisztogatom, fényesítem, a karcolástól is féltem, mert számonkéri a nagy Kölcsönadó.

Nem látom, útam merre visz, mily tájakon át halad. Esőre, napfényre nem ügyelhetek, csak arra, hogy kár ne essen az arany járműbe. Hogy mekkora útat tettem, gyorsan halad-e velem s hány mérföld még az útam, erre nem ügyelhetek.

Csak a tűnő évszakokat számlálgatom. Ha majd kocsim megáll, megtudom, hogy útam véget ért. S a bejárt útra onnan nézek vissza.

XXXVIII.

Ha a nap lement, a virágok becsukták kelyheiket, a madár sem dalol és a legtávolabbi harangszó utolsó csendülése is eloszlott; takarj be engem. Takarj be engem, fedj be, palástod szárnyával.

Mint ahogy a földre jótékonyan borítod az élet zaja után az éj némaságát. Mint a kiszáradt rétet elborítod lágy, harmatos esővel.

Mint ahogy a föld porát, elvirágzott kietlenségét, torz kopárságát és minden szégyenletes sarát beborítod fehér hópihével.

Ó, tüntess el rólam is mindent, port és sarat, mi a földről rám ragadt. Mit jártomba-keltembe a sarúm felvert s hozzám tapadt. Takarj be engem az éjen át fehér palástoddal. Takarj be, ha már lement a nap.

Hadd álmodjam pihenésről, új életről, kikeletről, míg reggel a piros hajnalsugár új tüzet nem gyújt áldozati oltárodnál.

XXXIX.

A széles úton jönnek-mennek az emberek. Sűrű tömegbe verődnek, vagy magányosan vándorolnak. Hangos a szó, nagy a zaj és gurul az arany. Folyik a nagy vásár, az életvásár.

Derűs, virágos mezőkön gondterhelve sietnek át, ügyet sem vetve, taposnak kórót, virágot egyaránt. Jól lett-e elcserélve az árú? ez a gond. S ezt nem üdíti az erdei tisztás balzsama.

Mások álmodozva ülnek a virágos parton s a munkára teremtett kezet ernyedten lógatják a hűs habokba. Behúnyt szemmel figyelik a méhek zümmögését.

A sűrű emberáradatban vagy magányos partokon szembe jövőket nézem. Egyre csak nézem. Keresek egy jelet. Keresem arcukon a jelet, hogy találkoztak-e már Vele? Sokról hiányzik, de vígasztalódva bizakodom, hogy mindenkinek legalább egyszer találkoznia kell Vele! Csak lesnék a percet, hogy éber legyen a szívük, nehogy elsuhanjon mellettük!...

XL.

Az életen át annyi a jaj. A madárcsicsergést, a kikelet himnuszát, az élet lüktető zenéjét keresztülszövi a jaj.

Mint egy vékony és magasan kitartott hang, úgy csendül át napkelettől-napnyugatig. Mint a muzulmán éneke, hosszan, elnyújtva üdvözli az esti csillagot s a letűnő nap utolsó sugarával szétoszlik a poros sivatagban; úgy hangzik el a jaj.

A mosoly sokszor sóhajba fúl és a csillagos eget felhős szemek nem látják, de azért jajt csak azok kiáltsanak, akik a Te útadon indultak és visszafordultak!

BOLDOGSÁG VÁNDORA.

1.

Az én Királyom bársonypalástja maga a kék mennybolt. S rajt a hímzett virágok a csillagok, mind megannyi nagy világ. A csatja a tüzesszemű nap, mely szíve közelségétől folyton olvadozik.

Az én Királyom mindenütt uralkodik, ameddig karja elér. S félkarral öleli át a mindenséget.

És ahova szíve sugara eljut, mélyen a föld alatt, a szén gyémánttá fényesül, a fekete földből liliom serken és gyermekszemek nyílnak ráncos arcokból.

Ki ad nekem szárnyakat, fehéret, izzót, gyémánttal rakottat, hogy ékes palotád elé méltón érkezzem? Mert látni akarlak!

De Ő e vágyban megelőzött és sietve indult elém.

Levetve csillagos palástját, elhagyja csodás birodalmát és titkokkal telten,

szegényen és üldözötten jő elém. Az én Királyom szegényen jő elém. Kezét felém tárva, tőlem kér alamizsnát.

De én felismerem a koldusruhában is és sietve adok. Odanyújtom szívem szegényes kincseit.

Mikor már mindenem neki adtam s Ő elfogadta mindet, viszonzásul átadta nekem koldusrongyait. Egy titkos intéssel rámadta koldusrongyait. S Ő visszament Napnak a menny kárpitja mögé; koldusruháit pedig én hordozom.

Ha hazaérek, felismeri rajtam az Ő ruháit és ráborítja palástját, a csillagtól ékeset, arra, ki érette volt szegény.

2.

Azt mondják odalenn, hogy semmim sincsen. Azt mondták lenn az árnyas völgyben, hogy a napsugárral a virág, a dal és minden a Tied, hogy az én kezem üres, hogy nekem semmim sincsen.

Búsan indultam panaszommal a keskeny ösvényen feléd. Hogy sírván, eléd álljak, mert a virágos föld egy szála sem az enyém.

Lehorgasztott fejem a nap lágyan vonta be fénnyel, a virág az útfélen szelíden hajolt lépteim elé. S vándorútamra dal, szín és illat áradt. Így értem eléd.

S mire üres szívem panaszát elébed tártam volna, szavam elepedt, mert megláttam, hogy az enyém lehet minden! Az árnyas völgy, ahonnan indultam, a virágos hegyoldal s a napfényes, meleg fennsík, ahol rádtaláltam.

Megértettem, hogy azé a föld, ki vándorútját nem üres szívvel, száraz szemmel járja, de ki a halkan szárnyaló ima s a virágos gyermekfej vídám szelídségét rejti szívébe.

3.

A nap könnyezve érkezik és mire végigsimítja nyugaton az utolsó fűszálat, könnyezve búcsúzik.

Könnyekre törik az óceán hulláma a szirt fokán s cseppekben hullik vissza a mérhetetlen mélységbe.

A legszebb virág kelyhe mélyén könnycsepp remeg s a kék égen a tovatűnő bárányfelhők gyermekkönnyektől terhesek.

Hova tűnt a mosoly a természetből? A kacaj a nyíló rét felett hova lett?

Az én pilláimon remeg egy parányi könnycsepp, a csodás kis prizma, amelyben megtörik a mosoly és a biborkedv fehér sóhajá válik.

Ha könnyeimen keresztül nézem a Te csodás kerted, Uram, mosolyt nem látok; de ha kegyesen felszárítod, azonnal a kacagás halk dala suhan át a szívemen.

4.

Vigy el engem innen!

Ahol elfeledi szívem a busongást s szemem a könnyeket; szavam az igazságtalanságot, lépésem a szürke bolyongást, tettem a kérkedést és szándékom a gőgöt.

Ahol fáradt szemem elfeledi a távolbanézést, életem a küzdelmet, lelkem a szüntelen vágyat.

Ahol érzelmeim elérnek, végnélkül és idő nélkül körülölelnek; — oda vigy el engem.

5.

Késő délután fáradtan értem haza. A hosszú órákból már megint nem jutott néki semmi. Csüggedten ültem le sötét szobám küszöbére.

Az ajtónyíláson át fény szűrődött ki s halk léptek nesze hallott, Te jártál ott benn. Amíg én a poros úton bolyongok, Te otthon, nálam várasz reám.

A rendetlen lim-lomot eltűnteted, virágot teszel kopott asztalomra s a legsötétebb sarokban mécset gyújtol. És kitárt karokkal vársz reám.

Repeső szívvel indultam befelé. De megakasztotta léptem szomszédom kérő szava:

— Engedj szobádban megpihennem.

— Nem lehet, barátom. Állj odább! Sietve nyitok be. S üres szobámból sötét némaság ásít reám. A régi szürkeségre ismerek. S a kúsza össze-visszaságból pókok kerülnek elő és hálót kezdenek ablakomon.

Síró szemem még látja, mint vezeti Ő átkarolva fáradt szomszédomat, egy árnyas fa alá.

6.

Mezőn, gyönyörű virágos mezőn járok. A fű mint sötétzöld bársonytakaró borítja a barna földet s rajta a különböző színű virágok, mint elszórt drágakövek ékesked-nek.

A széleken alacsony bokrok húzódnak s onnan, hol a vidám madárfütty hallik, a tölgyerdővel borított hegyoldal a felhőkbe fut.

Melegen és lágyan süt a nap. Nem forró tűzkévéket küld le, de fényes, ragyogó hullámokat tereget felettünk. Az égen egy bárányfelhő sem úszik.

A színes, éles kép megkapta szívem. Behúnyt szemeim igyekeztek a múló szép-séget szívembe rögzíteni. S reád gondoltam. A Te állandó szépségedre gondoltam.

Újra tágranyílt szemeim mást láttak, egészen más, idegen tájat. Eltűnt a tarka rét ezernyi pompája. A sötét szegélybokrok hova lettek? Az égbenyúló hegyek merre mentek?

Fehér — fehér, hófehér lett minden!

Hosszában és széltében, mérföldekre előre és hátra fehér liliomok! Karcsú száron fehér liliomok. Kecsesen és szűziesen, ragyogó fehérségükben. S a gyenge szellőre hajladoztak, virágmezők hullámoztak, illatoztak, ezüstfényben izztak.

Ameddig a szemhatár ért, ahol az ég a földdel ölelkezett, ott ért véget a végtelennek látszó, hullámzó, egyhelyben álló, tündöklő liliom-mező.

Messze, talán ott, ahol azelőtt erdők vonultak, onnan lágy zsongásban ének foszlott a liliomok fölé. A pompázó, virágzó, hófehér liliomok fölé.

Csodálkozásom nem ismert határt. Honnét e változás, nagy fehérség, alig elviselhető csodás szépség?

Ott, ahol a liliomok a legsűrűbben voltak, a legfehérebbek, a legkecsesebbek s a legfényesebbek: ott állt egy ember áldó kezekkel. Behúnytam a szemem és felismertelek.

7.

Király vagy Te! Oly jól esik ezt elgondolnom. Király, kinek több a kincse, mint elgondolhatnám s ha képzeletem a végtelenbe nyúlik, mégsem éri el.

Az én barátom a király. S reá várok, hogy egyszer eljön! Egyszer eljő, hiszen erre viszi az útja. Kiülök az utca porába, de ő ott is felismer, felém int és kincseket hint elém.

Az én barátom király, oly jól esik ezt elgondolnom. Éjen s napon át szövöm e büszke álmom.

S közben észre sem veszem, hogy kopik, foszlik a ruhám, hogy mily szegényes a szobám s kemény kenyéren tengődöm. Nem veszem észre, míg szövöm az álmom, hogy a barátom király.

Nap-nap mellett ácsorgom s várom a királyi jelenést, a kincset szóró percet. A déli nap perzsel, a vihar megver, szél

megfú és éhség emészt; békében várok, de Ő nem jő.

Annyi más fény, más nagyság vonul el előttem, kínálva alamizsnát. Büszkén fordulok el: — én a király kincsére várok. — S az emberek nevetve néznek.

Megtörve és megcsúfolva, fáradtan indulok haza a sűrű tömegből. S ime, mindenki mögül, az elhagyottságból az én Királyom jő elém. Hallgatni int s csendben lépkedünk kis szobám felé.

8.

Az út végén, a ködbe veszõ messze út végén vár reám.

Mit árt nekem, ha az út olykor meredek és oly hirteten kanyargó, hogy elõre mit sem látok. Hogy csak lépésrõl-lépésre látom az útat.

Mit árt, ha olykor keskeny és köves? S a sivatag homokja besodorja, úgy hogy csak lépésnyom marad. Ha olykor vízmosások szélén, szakadékok partján vezet? Ha elhagyott, kihalt erdõkben, hol szénégetõk üszke az egyetlen emberi nyom, vagy zajos, csábos város forró aszfaltján?

Ha nem fehér, szelíd lelkekkel találkozom vándorútam során, de háborgó, féktelen, csonka társakkal?

Nem hangolja mindez lelkem húrját mélabúra, kínos összhangtalanságra.

Öröm rezdül bennem. Az öröm árja jár a szívemben, az örömé, hogy az út végén ott vár reám.

A FÖLSÉGESNEK ÁRNYÉKÁBAN.

I.

Minden a Te ajándékod, Uram!

A pirosan csillanó fény a hajnal mosolyában s az átlátszó tisztaság a reggel hűvösében. A sugaras napfény, mely tarka csodákra bontja a szürke földet és az éj zsongó homálya, melyben elmerül az élet zaja.

Az én lényem is a Te ajándékod. És, hogy nem céltalanul kóválygog, de a Te örök dicsőséged napja körül forog, míg megolvadva bele nem vész.

A hónapok és évek, melyek eggyéforrasztják a tovaillanó életet. A mult, mely megaranyozza s súlyát adja a könnyű, kósza éveknek. S a jövő, mely álmaink foglalatja.

Mosolyodat a dolgok szívébe zártad s akarod, hogy onnan fakadjon az öröm. Az öröm a Te titkos mosolyod bennünk, a Te legnagyobb ajándékod, Uram!

II.

Mint port, úgy hinted szét a csillagok milliárdjait. És mint kavicsokat, úgy hinted szét a napokat.

Mint harmatcseppet, úgy hullatod az óceánokat s fuvallatodra világok sodródnak tova.

Az ős ködök, palástod szárnya és tekinteted idő nélkül suhan át a léten.

Sátrad ajtaja északról délig ér s kitárva elnyeli a napkeltét és nyugtát.

Nagyságodnál csak fölséged nagyobb s fölségednél csak irgalmad mélyebb.

Én a Te végtelenséged szélein alázatosan ácsorgom, irgalmadban bizakodva.

III.

Túlesik már megismerésem határán, ami lelkem legmélyén remeg. Könnyű, finom és lenge része lényemnek, mely egész elkülönítve és énemtől elválasztva él bennem.

Amely gyorsan lüktet és mégis lágyan szárnyal, amely folyton hullámzik s mégsem az álmok fátyla, — nesz, de nem dal, sóhaj könny nélkül és öröm, de nem a fájdalom árnya nélkül.

Úgy él bennem, mint egy régen leütött akkord kései visszhangja vagy inkább egy előre rezdülő hang, mely minden érzésem megelőzője. Ott van mindig s kezem ügyébe esik, ha csendes órák áhitata mélyén keresek, de szétfoszlik azonnal, mihelyt hozzáérek.

Fogadd el Királyom e névtelen ajándékot, mely kincse lelkemnek, mint kagylónak a tompafényű gyöngy. Fogadd el és rejtsed koronád belső részébe, mely homlokod simítja.

IV.

A csillagot a Te őrködő szemed akarta. A madárfészekkel telt csalitot a Te dalokkal telt lelked.

A hajnal szépsége a Te koszorúdból kihulló rózsa. A nap melege áldó kezed simítása.

A hegyormot Te akartad hóval fedni. A völgyet mosolyod rebbenése érte s virággal telt meg.

A tenger mélységén átszűrődő fény a Te szemedből sugárzik; a hullámokat, a vihart, a szivárványt is Te akartad.

Ó, akard, hogy az életem a Te akaratod egyik formája legyen.

V.

Kicsiny mécsemet, melynek alig van fénye, beállítom sugárkévédbe, mely az időt világítja.

Gyenge, pislogó sugara nem veszett el, még inkább lángra kapott és nagyra nyílott a sötétség foszló széle, amerre világa esett. Mécsesem gyenge lángja beleveszett a nagy fénytömegbe, mint rózsaszirom a kert szépségébe, mint erdő borúja a holdtalan sötétségbe.

Lelkemben melyik világosságod szövi a fényt? Lángra lobbantott mécsesem, vagy a Te sugarad, mely az öröm rezdülését fénynek fogja fel?

Atyai szíved kedvét leli abban, hogy a gyermekjátékot görnyedve húzza, majd ölbe kapva a kicsit s apró kezébe világgolyócskák játékát adja. Atya, akinek költőszíve gyönyörűsége, ha dúdol az erőtlen hangocskával, majd újját ajkára téve, csendet int s hallgatni engedi a lét, idő, az örökkévalóság összhangzó zenéjét.

VI.

Csak a csendben ér el hozzám örök harmóniád egy foszlánya s marad meg lényem mélyén.

Ez az a szelíd fény, mely a nap káprázatos tüze mellett sem homályosul s melyet zord szelek zúgása sem olt ki.

Ez az a fátyol, mely szememre borulva átszínezi az elmosódott foltokat — s rikító színeket halvány virágcsodák színeibe mártja.

Ez az a hajnali világosság, mely kitart a kelő napig, mely a legsötétebb éjen át is megőriz valamit a reggel derengéséből.

Soha senki makulátlan teljességed nem látta! De a csend elhoz belőle valamit, ami sem hang, sem szín s ami mégis áttöri szívem csendjét. És eltelíti lényed sugarával, melyet titkos hangnak, színnek fog fel vágyó szívem boldog remegése.

VII.

Ó, nem tudom, hogy mi lenne mindez, mi körülvesz, ha nem a Te szereteted?!

A szív mélyében az öröm a szürkét bearanyozza s mi ellenállna kacagó aranykedvének, a porba löki s vídáman fut rajt keresztül.

A reggeli fény árja, mely szemeimet képessé teszi, hogy lássa e világ szépségét, mely mind a Te üzeneted.

S a délutáni verőfény, mely esti szürkületbe hervad, hogy lesimítsa fáradt pilláim, hogy csendes simítása elcsitítsa az élet érintését. Hogy kiszínezve és formát öltve álomba élessze, mi szívem örömhúrjait rezgésbe hozta!

S amíg én álomban élek, szemeid a magasból lenéznek reám, hogy érzem-e a szeretetet, mely körülvesz engem?...

VIII.

Ez a halk, sosem hiányzó nesz a nyári eső permetezéséből, mely a levelek suttogásával zenévé válik, — a vizek csendes hálaimája.

Ha megvonod az esőt a tikkadt földtől s az átjáró, hangtalan forróságot villámaid cikkázzák keresztül, a megriadt fűszál metsző kétségbeeséssel borul le s a földről súgja Feléd imáját, hűs zápor után.

Amikor napod aranyos árja bimbóra árad, az virágba szökken s ha madárfészek homályába bekacsint első ferde fénye, felhangzik a dal, a remény daľa.

S hangod egy foszlánya megindítja a melódiát, mely éjjel-nappal dícséri az erdő és mező virágaiban, a szív tavaszi éledésében a Világok Urát.

IX.

Napok és csillagok miért vagytok? Azt hiszitek, elrejtitek őt a szemeim elől? Azt hiszitek, csak ennyi fényt bírok el?

Holdas este! Kékes fényben úszó bűvös táj, gyönyörrel nézlek. Nézlek, de szívem ismeretlen sejtelmektől remeg. Titokzatos, holdas éj, azt hiszed, mindenüvé elér fátylad?

Virágok, ti szépséges, illatos virágok! Mondjátok meg, kinek nyíltok? Kinek illatoztok? Kiért érdemes a föld mélyében élni, szellő csókjára kiserkenni, rügybe borulni, egy napig nyílni, élni? Élni fényben, illatban, verőfényben és elhervadni? Miért vagytok?

Nap, szép csillagok, bűvös holdfény, csodavirág, arra vagytok, hogy nekem Róla beszéljetek.

X.

Nézd, a homály leszállt már és a haladó árny elérte már a rétet. Még egy kevés és nem látok már — s világosság nélkül foglak nézni.

A dalok, miket magában dúdolt szívem, gyönyörében, míg reád gondolt, elszálltak. Foszlánnyá válva belemerültek a parttalan óceán csendjébe. Még egy kevés és a szavak nyűgétől menten fogok hozzád szólni.

Kanyargós útamat tisztavizű folyó keresztezte. Nem kopik már a sarúm a köves úton, a Hozzád való futásban. Lágyölű, tisztavizű folyó sodor feléd.

Még egy kevés és a nagy, álló vizekhez érek, amiben elmerülve, lelkem kibontakozik. S feljőve a habokból, örök szabadságban ismer fel Téged.

XI.

A virágból illat árad, a csalogány torkából a dal. A nap rácsorgatja arany fényét amihez ér, a hold ezüst fátylát, a föld szürke árnyát.

A nagy sötétbe, a nagy mélységbe, a nagy nincsbe Ő állt oda. S abból adott, ami neki volt, ami benne volt, amit elgondolt.

Fehér kezével a legsűrűbb sötétbe nyúlt s halvány-rózsaszín, gyengédszirmú, könnyű, harmatos rózsa fakadt illetésére. Oda érintette újját, hol a legformátlanabb volt a fekete semmi s karcsú, ékes, illatos liliomok serkentek.

Így keletkezett érintésére a természet, a szépség, a művészet. Így fakadt illetésére a fény, a hang, a dal, a vágy, a sóhaj, — így az én szívem.

XII.

Sátrad szövetje oly könnyű, hogy átragyognak a belső díszek, a csillagok.

Ám zord szelek bárhogy dúlnak, ajtaja meg sem lebben. Zápor óceánként zuhog, át nem ázik.

Reng körülötte minden, világok·omlanak, egymásnak esve széthullanak. A Te sátrad rendületlen áll.

Körötte tűzszikrák rajlanak, napok elégnek, holdak kigyúlnak, fénybe káprázik az éter, a Te lakod továbbra ködben áll.

Szűk kis szívből fakadt sóhaj könnytől terhesen ér sátrad elé: fénylő lesz a köd s a függöny megrezdülve tárul szét.

XIII.

Nappal amit kapok, látok és élvezek — ó, ezt mind Neked adom! Amit küzdelemmel, nagy-nehezen megszerzek, könnyen odaadom.

A hajnal buzdulását, a dél fáradságát, az esthajnal behordott munkáját lábaidhoz teszem. A éj nyugalmát és sóhaját s szívem minden vágyát, örömét, reményét, mindent odaadok. A kincseket, mit bölcsőmbe raktál, adományod, melyekkel elhalmoztál, azt is odaadom.

Mindent Néked adok, mit ég s föld, élet vagy halál kínál, csak a bilincseket nem, amelyekkel magadhoz láncoltál.

XIV.

Mint egy koldus, úgy keresek szürkülettől késő hajnalig. Nappal nincs időm a keresésre. Nappal az foglal el, amit már megtaláltam — a régi ékszert ékesítem csillogó drágakővel.

Nappal gyáva vagyok megvallani, hogy az ezerszínű kövek nem állnak üres ládámban, hanem gyötrelmes éjszakákon keresem őket össze. S alig virrad, sietve foglalom a drága mívű ékszerbe, nehogy szétszóródjanak ügyetlen újjaim között.

Nyakéket készítek neked! Ékeset és csillogót, mely kékes palástodon derűs fénnyel váljon ki, jeléül az örvendező szeretetnek, mely készítette.

A szürke pók azt hiszi, hogy csodás, felhőknél titkosabb fátyolt szőtt dícséretedre s a hal is énekel a néma vizekben. A föld virágos bársonypalástnak gondolja kopott kis lábszőnyeged.

De Te mosolyogva hajolsz le értük és elfogadod apró teremtményed ünnepi munkáját. S elnéző szeretettel zárod csillagoktól ékes, napoktól fénylő kincstáradba.

XV.

Előttem állt és ó jaj — én nem ismertem meg Őt. Kárbaveszett minden időm, amit a várakozásban töltöttem.

Mindig a magasba néztem. A távolba néztem, Őt keresve. De arra nem gondoltam, hogy oly közel, oly közvetlen közel van.

A felhők között kerestem, mint az ég urát. A hegyen ülve, mint bírót, trónon, mint királyt. Hárfahangok között, mint melódiát, a liliomok között, mint szépséget.

De arra nem gondoltam, hogy az emberek között, a szenvedők között kelljen Őt találnom; a mindenek Urát, a Királyt és Bírót, a Szépség és Harmóniát.

XVI.

Fehér estékre a kékes éjszaka borul, mire a bibor hajnal következik. S a piros reggre a tüzes dél.

Így illesztünk szint-színre a Te koszorúdba!

A hálahimnusz utolsó hangjára a pirkadó remény harsan feléd. A dícsérő ének végső szavára csendül a nagy aleluja, melynek vége a hálahimnusz első szava.

Így illesztünk körbe-körbe virágot a Te koszorúdba!

S az alkony ametisztködét összefogva a holdfény ezüstszálával, kötöm koszorúdat. melyet homlokodra illesztek. Melyet homlokodra lágyan illesztek, hogy betakarja a tövis helyét.

XVII.

Fehér ködök ülnek a lelkemen s beszédes némaság zárja le ajkam.

Hírthozó fehér galambod szárnycsapkodása unszolja szívem, hogy nyíljon. Rámemelte szemecskéit és belenézett az arcomba: én azért jöttem a fogolyhoz, hogy a pazar bőségből hozzak egy drágakövet, a mérhetetlen vídámságból, az aranyló örömből egy cseppet!

Erre mint a futóhomok szelek táncában, úgy szóródott szívemre az öröm csillogása. Tudja tehát, hogy fogoly vagyok? Az Ő szépsége hálózott be s ejtette rabul szívem.

Válaszul levélkét dugok a szárnya alá, hogy Hozzá vigye. Hogy hozzá visszatérve, vállára szálljon s turbékolása kísérje szegényes szavam együgyű zenéjét. Hogy belesimuljon cirógató keze rejtekébe, mikor átadja üzenetem legtitkosabb részét.

XVIII.

Ó, add, hogy ne legyen köztünk semmi zavaró! Homályos árnyak és botor vágyak ne tolakodjanak közénk. Hogy zagyva gondolatok és a benyomások tarka sokasága ne tolakodjék közénk!

Hogy akaratom gondjaimat elterelje, mint gyapjas bárányokat a pásztor ostora s hogy szertefussanak, mint esőfelhők a nap tüzes, dús fényére.

Hogy minden egyéb gondolat és vágy távol maradjon. És váljon állandóvá ez a sugaras való, hogy én előtted állok! S majd, ha egyedül, magamat is elhagyva, előtted állok, ekkor engedd, hogy koszorúmat a homlokodra fűzzem!

XIX.

Csak azt a pillanatot ne töröld ki emlékemből, mikor Téged először Barátomnak neveztelek!

Csak azt ne, mikor a túlsó, messze távoli parttól tüzeket szóró óriás hegyek és villámostor csapásától még remegő folyam választott el Tőled és hozzád értem.

Csak azt ne, mikor teljes valómmal átláttam, hogy lehetetlen Téged egy pillanatra is felednem.

S amaz egyetlen első pillanatot ne halványítsd el szívem életében, amikor a Te akaratodat öltöttem fel, amikor szándékod lett akaratom ünnepi köntöse.

Hadd visszhangozza e pillanatok zenéjét emlékezetem minden oldalról, mint ünnepi harangszó csengését a távoli völgyek.

XX.

A csillagok az égen ragyogva, egymáshoz sietve és eltávolodva, halvány csomókba állva s egyenként fényesen kivállva, a Te útadra szóródnak kavicsként lépteid elé.

Mélységes óceánok emelkednek, visszaesve kiloccsannak, medrükben forognak és tajtékot szórnak — a Te zsámolyodat mosva.

Madárcsicsergés s a hangok széles özöne eggyéolvad a lant lágy dallamával és az esti szél elviszi a virágok utolsó, kilehelt illatát sátorfüggönyöd ráncaiba.

Minden, amit halandók kigondolnak — s vele tőled messzire futnak, felőled elfordulva, eldugják s araszos létükbe zárják — a Tied. A gondolat végzi a maga munkáját s kiröpenve, végső szükségletként Rád utal és Hozzád fut vissza!

XXI.

A víz tükrén fény suhan tova és megcsillannak a fénytelen habok;

fáradt emberek elé tavaszi szellő, hajnali szellő virágos mezők illatát hozza;

az őszi szél zúgásából hirtelen melódia csendül;

gyermekszemekből kacagás árad, emberszívekben jégzajlás támad;

a hó a rózsa színében csillog a hegyormom és a kései rózsa a hó fehérségét ölti magára;

ágak, levelek suttogva borulnak össze s a madárfészkek lakói a fészek szélén kórusban csicsergnek, mikor a Te mosolyod éri a földet.

XXII.

Ott ültem csillagos égboltod alatt magányosan és némán. Szemem, lelkem beleveszett a végtelen mélységekbe. Vonzottak távoli, szép világok. A végtelenség lehe csapott meg és én szenvedtem e vonzás alatt.

Életem, vágyaim, a magam kis színei életem palettáján! Mily színtelen, elmosódott vázlat vagyok, mily parány! S nyögtem a súlyom alatt.

Egyszerre csak megláttam mily nagy vagy Te. Nagy vagy és a csillagvilág felett trónoló. Szemem előtt folyton növekedtél, betöltöttél eget és földet; eltűnt a föld, a csillagok, csak Te voltál mindenütt.

S én, a galagonyabokorban merengő, mindig kisebb lettem. Eltűntem a csillagok között, el az emberek közt, elvesztem az

időben, elmosódtam a térben. Szorongó szívem ijedten dobbant, — hol vagyok?

S az Istenségből sietve vált ki egy fényes hatalom és száguldva repült felém. S ahogy közeledett hozzám, oly arányban nőttem én. Elváltam portól, földtől s repestem felé.

Nem túl-távol a földtől már elért, elborított s repült velem, a csillagporos úton s mutatott az örök haza felé.

XXIII.

Tarka réteken annyi virág nyílik s oly kevés hervad el a Te zsámolyodnál! Oly sok dal hangzik el az úton s csak egyes hangok érnek fel Hozzád.

Mennyi vágy fakad fel a szívből s hány az, mely a Te trónusod kárpitját verdesi?

Tengernyi könny csurran s mily kevés simul a felhőbe, mi sátradat burkolja. Mennyi mosoly fakad a nyíló rózsa láttán s kevés a Te simogató kezed nyomára!

Mennyi öröm rezdül májusi reggen harmatos fűszálon, kacagó szemekben — s gondtalanul elsuhan a szív mélységei fölött, mint karcsú sirály a rejtélyes és mérhetetlen óceán mélységes titkai felett.

XXIV.

Titokzatos, mint kelő holdfénynél az erdei tisztás és titkokkal teljes, mint a holdsugárral átszőtt éjféli erdőn átsuhanó nesz.

Változatos, mint a felhős ég gigászi csoportja, melyeket vak szél űz ide s tova.

Halk, mint a szívből felbuggyanó sóhaj a néma ajkon és mint a kaszált réten átrebbenő szellő szárnyán lágyan ringatózó sarjúillat.

Mint fehér galamb szárnysuhanása oly szelíd és mint gyermekszemek meleg pillantása.

És mint az őszi verőfény csendes, átható simogatása, olyan a Te binttal ékes kezed illetése.

XXV.

Lármás, zajos, kövekkel kirakott tereken a hűs erdei szélnek, az üde víz csobogó zenéjének emléke sem él.

Emberek jönnek-mennek, egymást taszigálva, egymás tollait bámulva. Sok szó esik, de Rólad egysem hangzik el.

Fülledt és lármás könyörtelen tömegben egyedül állok elhagyottan. Fáradt szememből már csaknem könny pereg alá.

Egyszerre friss erdei levegő lehe érint s hallom távoli vizek csobbanását. Az emberek résztvevővé válnak és szeretettel vesznek körül. Mindez a tülekedő emberáradatban történik velem.

E változásban Reád ismerek! Minden felém sugárzó szem a Te üdvözletedet hozza elém; a Te gyöngédséged, a Te melegséged.

XXVI.

Mi van szelídebb, mint júniusi este a holdsütötte erdő? Kékes fény foszlik szét az ágak között és gyenge szellőcske levéltől-levélig viszi a parányi virágok s vadméz illatát.

A levelek sejtelmesen mozdulnak s sóhajtva élik képzeletük álmát, hogy ezüstös fényökben virágokká váltak.

S egy szelíd völgybe nézni a hegyoromról, hol semmi emberi nyom. A messziről jött kőtörők lármája összeolvad a patak csobogásával, amint az útját álló kövekre loccsan. Üde hegyi levegő iramlik a fenyvesek illatával felettünk tova.

És a Te templomod homályában megilletődve álló gyermek?

Valamennyit a Te végtelen szelídséged ihlette. Ahova szavad elér, amit mosolyod fénye illet s rubintól ékes kezed szelíden érint — földet, eget vagy emberszívet, ott a Te szelídséged ver visszhangot.

XXVII.

Most már tudom, hogy mik a hulló csillagok. A Te üzeneteid szívemnek, hogy jövök.

Az ezüstös holdfény a folyam fölött a Te sóhajod, hogy miért nem várok reád.

A Te könnymosta arcodról pereg a reggeli harmat, hogy a hajnalsugárral nem köszöntelek.

A kékes szín a reggeli párában hívogató, bűvös szemed kékes fénye, melynek nem lehet ellentállni, nem tudok ellentállni.

Hulló csillagok visszamenjetek — hajnali szellő hozzá vigyed szívem válaszát, hogy: Megértelek!

XXVIII.

Tavaszi réten, virágos réten járok. Szőnyeg, melyet nem kelet színpompája szőtt, de a Te mosolyodra formázódott.

Illatos kis virágok, a zsenge fűszálak között a mult hervadt levelei, az őszi száraz gallyak, letört ágak éktelenkednek. Kúszálják a kies tavaszi képet.

A fonnyadt virág, a hervadt levél a földre hullva, a porral egybefonódva eltűnik, ágyat készít a jövő tavasznak. A régi helyébe új virágot fakaszt a nap, új bimbót a száraz helyett.

De Te — nem így! A Te mosolyod a régit újítja, a rútat szépíti meg. A Te mosolyodra a hervadt levél éled, a száraz ág kivirágzik és a néma madár dalba kezd a Te szépségedet dícsérve.

XXIX.

Telve van az élet színekkel, csodákkal. Nem szürke, mint a színvakok látják, nem poros, mint a föld hiszi; a szívben mindig ünnepnapok járnak. A szív nem ismeri a hétköznapok egyformaságát.

Dal, ha olykor mélabús is, de csak dal van otthon a szívben. És sugár, mely egyszer tüzes, szikrázó, másszor szelíd, halovány, de valamelyes fény a legsötétebb éjen is dereng.

Csodás, dalos, fényes világ él a szívben, amelyet egyszer rubinttól ékes kezed illetett s mely ez illetésre megremegett.

XXX.

Te máskép szeretsz engem. Te jobban szeretsz engem.

Erősebben, mint a hajnalcsillag az eget, mint az estéli harangszót a munkából térő, mint csalogány a léget. — Te nem így szeretsz.

Hullám hullám után fut, csillag a csillagot kergeti, a virág a nap felé sóvárog, árny a fény nyomában jár, hogy elérje. De Te nem így szeretsz.

Hajnal a napot el nem engedi, csillagot is levonz a föld s szívek, ha találkoznak, a lélek remeg. De Te nem így szeretsz.

Te az arcod sosem mutatod. Átvert kezeddel intsz nekem és szívemre sújtasz, ahol gyarlóságaim gyökereznek. Esőt adsz rá, havat és vihart, tüzet és nagy áradást.

XXXI.

Ébredéskor öntudatom első gondolata legyen az Övé. S a reggeli első fénysugár az Ő alakját világítsa meg. Legyen Ő az első forma, melyen szemem megpihen.

Reggel a szemem csak az Ő illetésére nyíljon, csak léptei nesze ébresszen fel! S felébredt szívem csak az Ő mosolyára kezdjen dalba. Az Ő tekintetétől induljon a mosoly keresztülsuhanni a lelkemen.

Az öröm árja reszket rajtam keresztül; ime, Ő nálam pihent! Míg én magamat feledve, a színes álmok lágy tengerébe elmerültem, — Ő nálam pihent; és várta a hajnalt, hogy reggelre álmaim valóra váltsa . . .

XXXII.

Ó, vágyaim beteljesedése, jöjj és szólj már hozzám!

Minden, amit megadtál, amit megtagadtál — amit elsodort mellőlem az élet s amit én szórtam sodró habjaiba; minden közelebb vitt Hozzád!

Kérdezitek, mit szólok majd, ha várakozással teli szívem Hozzá ér?

Szótlanul állok, szememet lesütve, fehér ruhám foltjait nézve s félve, hogy az esti csillag, mely útamon elkísért, nem ragyog már a fejem felett s ijedten eszmélek, hogy dícsérő dalom első szavát a porba ejtettem. Szótlanul irgalmassága tengerébe fordulok, könyörögve, hogy elmerítsen.

XXXIII.

Amit mondani akartam Néked, még mindig nem mondtam el.

Időmet avval töltöm, hogy keresem a szavakat hozzá, keresem a gondolatot, melyben érzéseimet megrögzítem. De hiába kerestem. Amit mondani akarok Néked, nem mondhatom el.

Csak a küzködése égeti a szívemet s lelkem sóhajtozva hajlik, mint tavaszi ág a nehéz szélben.

Még nem láttalak! Ezért nem tudok szólni — ezért vagyok néma.

Ha egyszer meglátnálak! Megoldódna nyelvem s a szavak morzsolása helyett zengő énekkel telne meg a lelkem. S a ki nem mondott érzések szavakká szabadulva ölelnének körül.

XXXIV.

Csak még egy pillantása szemednek és egészen a Tied vagyok. Ó, végső beteljesedése életemnek! A gátat, mely e pillanatot elzárta előlem, botorul magam hordtam fel kitartó munkával s most ledönteni a Te segítséged kérem.

Értékesnek tartottam s vágyakoztam az alacsony ülés után, melyet magamnak készítettem az élet játszóterén. Fontosnak hittem munkám s most tisztán látom, csak földet halmoztam az erős gáthoz.

Rázzad meg az erősnek látszó alapot s az összedőlt gáton szemed egy pillantása vonzásával vezess a romokon át Hozzád!

XXXV.

Zajos nappalok után Te fogod le a szemem csendes álomra. S az éjen át húnyt szemem nem ismer.

Nappal az álmodozás fátyla fedi a szívem s nyíló szemem annyit lát, de Téged nem talál. Így szendergem át az életem.

Pedig Te éjet, napot virrasztva vársz reám.

Titkos illetésedre felrezzenek álmaimból s ijedten kérdem :

— Ki járt itt?

S a Te égő szíved vágyára alvó szívem egy pillanatra éled.

Te, ki az Idők Ura vagy, nyújtsd ki e pillanatok éledését, nyújtsd ki hosszú évekre. S az átszendergett éveket zsugorítsd egy pillanattá, Te, ki az Idők Ura vagy.

XXXVI.

Veled szeretnék egyedül lenni, Veled akarok egyedül szólni! Kérlek, küldd el ezt a harmadikat, ezt a hatalmas harmadikat.

Amely vagy mint harmatos, üde rózsaág hajlik közénk s szépségről dalol; vagy mint hatalmas hegykoszorú, az erő himnuszát zengi. Vagy mint lágy esti szellő, a szív vágyait sóhajtja... De énekük hangos és szívem ütemet ver hozzá.

Énekük hangos és nem hallom tőle a Te suttogásod.

Éjjel, csendtenger partján heverészve, szakadatlan álmok zavarnak. S nappal a madarak énekétől az árúsok lármájáig, minden átfodrozódik a szívemen.

Veled szeretnék egyedül lenni! Ó, küldj el minden harmadikat.

XXXVII.

Semmit sem kérek Tőled. Némán állok zsámolyodnál. Némán állok, mikor búcsút mondok a földnek.

Fehér ruhámat öltöttem fel, hadd takarja a Te színed vándoröltönyöm kopottságát. Tétován állok e kifürkészhetetlen idegenségben, melyben mégis érzem, hogy otthon vagyok.

Előttem áll az ismeretlen, kit mindig ismertem és megízlelem a zsámolyánál hervadó virágok illatát, mely a világossá óceánja partján nyílott. Megtaláltam, kit egész életemen át kerestem s formátlan lényem előtt a forma, melynek valódi szépségét sohse fel nem foghatom.

Minden gondolatom és érzésem maradandón él körülöttem, de én némán állok, erőtlenül nyújtva jobbomat Feléd s lerogyok, mint a honvágytól beteg vándor, az otthon küszöbe elé.

XXXVIII.

Vajjon felér-e Hozzád az én szavam? Oda az örök csendbe, mit szó nem tör meg.

Oda hozzád fel ér-e égő szívem tüzes vágya? Ahol a legpirosabb hajnal is színtelenné válva hódol lábaidnál. Ahol a napsugár didergő, hideg fény sugárzó melegséged mellett.

Mi ott az én szívem tüze, vágya, álma? Oda sem ér, hisz oly gyenge a röpte.

Jöjj le Te magad érte, mert erőtlen szívem Hozzád fel nem ér.

A
SZOCIÁLIS MISSZIÓ-TÁRSULAT

hivatásos szociális munkások egyházi és társadalmi szervezete.

a) Egyházi társulat, mert beltagjai, a nővérek, szerzetes-szabályhoz kötött közös életet élnek s mert a szociális munkát életpályájuknak választják.

b) Társadalmi szervezet: 1. mert vannak világi tagjai is, a kültagok, kik nem élnek közös életet, de körülményeiknek megfelelően teljes odaadással szolgálják a Társulat céljait s erre egy-egy évre kötelező hűségi igéretet tesznek és 2. mert pártoló és működő tagjainak ezrei támogatják a nővéreket munkájukban a fővárosban és a vidéken.

Tagja vagy munkatársa vagy-e már a Szociális Misszió-társulatnak?

Aki tagjaink sorába akar lépni, jelentse be szándékát egy levelezőlapon a Szociális Missziótársulat Országos Szervezete Központi Hivatalának, I., Krisztina-körut 125. (vezetője: Mandukits Livia nővér. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig) és tegyen postára egyidejüleg **50,000 K-át.** Ennek ellenében *tagsági igazolványt* kap, mely konferenciákra, összejövetelekre belépőjegyül szolgál és a *Keresztény Nő* minden számát.

Aki munkánkban részt akar venni, forduljon itt felsorolt Szakosztályaink valamelyikéhez:

Szakosztályaink:

Központi Szervező Szakosztály, I., Krisztina-körut 125. Telefon 92—05. Vezetője: Leszkay I. Éva nővér. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Célja az ország minden részében Helyi Szervezeteket létesiteni, melyek a Központhoz hasonló szociál-charitativ munkákat végeznek. Felszólitunk minden várost, községet és falut, ahol munkánk beállitását szivesen látnák, —

irjanak propaganda-iratokért a Közp. Szerv. Szakosztálynak, — alakitsanak egy kis bizottságot, hivjanak le egy Központi kiküldöttet az alakuló közgyülésre és igy álljanak be munkánkba a jó ügy érdekében!

Központi Népgondozó Szakosztály, I., Városmajor, Misszióház. Telefon 193—76. Vezetője Ertl Christa nővér. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Célja a népnek testi-lelki gondozása Napközi Gyermekotthon, Tanácsadóiroda, Népkonyha, Foglalkoztató, Családlátogatás, Segélyezés, Menhelyi és Szegényházi Missziók, Családi délutánok rendezése, Ifjuság gondozása stb. által. E sokoldalu munkák közt minden *önkéntes* munkatárs találhat magának és igényeinek megfelő munkateret!

Központi Fogházmissziós Szakosztály, II., Gyorskocsi-utca 25. Telefon 68—37. Vezetője: Szeőts Geraldine nővér. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Célja a foglyok testi-lelki gondozása, hozzátartozói családi és anyagi ügyeinek elrendezése, a szabadulóknak a társadalomban való elhelyezése. Ismeretterjesztő délutánjai keretében családlátogatások, a csecsemős anyákkal való foglalkozás, a betegek ápolása, irodai munkák elvégzése, karácsonyi, husvéti missziók rendezésében való segédkezés stb. által a társadalom hathatós segitséget nyujthat e munkában!

Központi Patronázs Iroda, V., Markó-utca 25., III. em. 336/a. Telefon Központi Járásbiróság 97-es mellékállomás. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Célja a fiatalkoru bünözők felkutatása, jobb utra téritése, elhelyezése a Fiatalkoruak Bíróságával és Gyermekrendőrséggel kapcsolatban. — U. o. **Regisi Sz. Ferenc Egylet** a vadházasságok rendezésével foglalkozik. Minden *önkéntes* munkatársat saját körzetében képes ilyen társadalommentő munkával foglalkoztatni.

Központi Gyermekcsoport Akció, VI., Andrássy-ut 65. Telefon 24—29. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Kedden d. u. 5—6-ig. Vezetője: Kurics A. Alberta nővér. Célja a fővárosi gyermekek gondozása, különösen a perifériákon „gyermekcsoportdélutánok" keretében vasárnaponként uzsonnáztatás, ének, torna, játék, olvasmányok, vallásoktatás által. E gyermekcsoportok munkára való nevelése „gyermekháztartások" keretében, ezeknek nyáron a vidékre való kitelepitése. *Gyermekháztartások mintacsoportja* VIII., Erdélyi-u. 6—8. A segélyre szorulók és nyomorgók munkára jelentkezhetnek, önkéntesek munkája pénzadománynak felel meg.

Központi Gazdasági Szakosztály, I., Krisztina-körut 125. Üzemigazgató: br. Thierry Ferenc. Célja a gazdasági és házi-

ipari munkába vidéki szervezeteinket is bevonni és ezáltal a jótékonysági munkához állandó gazdasági alapot teremteni.

Központi Tanulmányi Szakosztály, I., Krisztina-körut 125. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Intézménye a **Szociális Iskola,** mely elméleti előadásait az öt téli hónapon át minden héten szerdán és szombaton VIII. ker., Horánszky-utca 20. szám alatti Congregációs Otthonban tartja délután 5—7-ig, gyakorlati kurzusát pedig minden hó első és harmadik vasárnapján I. ker., Attila-utca 2. szám alatti Tornacsarnokban d. u. fél 5-kor. Tandij nincs, beiratkozni I., Krisztina-körut 125. szám alatt lehet. Részvételi bizonyitványt adunk. — **A Szociális Iskola Könyvtára** tagjaink rendelkezésére áll, könyvtáróra minden pénteken 11-től 1-ig. Könyvtáros Nagy Emilné. A szakosztály célja tagjaink szociális ismereteit gyarapitani és ezáltal munkájukat hathatósabbá tenni. Hozzánkforduló szervezeteinknek és munkatársainknak szociális iskolák, kurzusok, előadások tartásához, minden szociális kérdésre vonatkozólag, anyagot rendelkezésére bocsátani.

Budapesti Szervezetünk, vezeti Beró M. Cecilia nővér, eddig beállitott hivatalos órái a III. Óbudai Előljáróságon.

Üzemeink:

A nagy drágaság miatt fokozott mértékben vagyunk kénytelenek a Központi Szemináriumunk fenntartásának költségeit üzemeink utján is biztositani. Országos Elnökségünk azért ehelyütt kéri összes *tagjainkat,* ugy egyeseket, mint *egyesületeket, uradalmakat, intézeteket,* támogassák a Szociális Missziótársulatot a jövőben azzal is, hogy szükségleteiket nálunk szerzik be vagy rendelik meg.

Missziós bolt, I., Krisztina-körut 127. Telefon 61—19. Vezetője Melegh Emilia nővér. Könyvek, papirnemüek, irószerek, képek, keretek, szentképek, rózsafüzérek, szenteltviztartók, mindennemü kegytárgyak és művészi babák jutányosan kaphatók.

Felsőruhavarroda, I., Attila-utca 14. Vezetője: Argay Edina nővér. Kabátot, kosztümöt, ruhát jól és olcsón készit. Alakitást is vállal.

Fehérnemüvarroda, I., Attila-utca 14. Vezetője: Stoffer Mária kültag. Mindenfajta fehérnemüvarrást vállal, tömegmunkákat, gomblyukazást is.

Kötőde, I., Attila-utca 14. Vezetője: Csiszár Izabella nővér. Ruha, szvetter, sál, sapka, harisnyakötést és fejelést jutányosan vállal.

Szövőde, Csobánkán (Pest m.) és Szikszón (Abauj m.), készit asztalnemüt, ágyhuzatokat, törlőket, vászonruhaanyagokat.

Megrendelések levélileg is eszközölhetők. Üzemigazgatóság I. ker., Krisztina-körut 125.

Intézményeink:

Központi Szeminárium, I., Krisztina-körut 125. Telefon 92—05. Itt laknak a beltagok, vagyis a nővérek. Ez az alapitó főnöknő, Farkas Edith őméltósága, a Központban dolgozó nővérek és a noviciátus otthona. A belépés iránti kérvények az alapitó főnöknőhöz intézendők. Házfőnök: Bem Denise nővér. Novicmester: Vormayr Camilla nővér.

Ottokár Hadiárvaház, Csobánka. Házfőnök: Szerényi Angéla nővér. Tel. Pomáz 8. 60 hadiárvát nevel és iskoláztat. — U. o. **Gazdasági Nőiskola,** hároméves tanfolyam mindennemü gazdasági munkára képesit. Vezetője: Grasselli Norberta nővér.

Bethánia Szeretetház, Szikszón. Házfőnök: Krieg Bernadette nővér. Árvákat nevel és házi, gazdásági, ipari munkára kiképez.

Misszióház, I., Városmajor. Telefon 193—76. Házfőnök: Mandukits Celesztine nővér. Ez az első kis népgondozó settlementünk, melyet — reméljük — budapesti szervezkedésünk kapcsán sikerül majd körzetenként kiépitenünk.

ORSZÁGOS SZERVEZET ELNÖKSÉGE.